

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Analýza teroristických útoků s použitím střelných zbraní
v EU v letech 2006 - 2016**

**Analysis of Terroristic Attacks with Ranged Weapons
in EU in Years 2006 - 2016**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Autor práce: **Bc. Dana Prchalová**
Vedoucí práce: PhDr. Václav Adámek

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2017/2018

Z a d á n í   d i p l o m o v é   p r á c e

Student: **Dana Prchalová**
Studijní obor: Civilní nouzové plánování
Téma: **Analýza teroristických útoků s použitím střelných zbraní v EU v letech 2006-2016.**
Téma anglicky: Analysis of Terroristic Attacks with Ranged Weapons in EU in Years 2006 -2016.

Zásady pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude analýza proběhlých teroristických útoků spáchaných střelnou zbraní nebo s jejím využitím v letech 2006 až 2016 na území států Evropské unie.

V teoretické části budou vymezeny základní pojmy související s terorismem. V rámci teoretické části budou představeny základní formy ohrožení EU po roce 2006 (např. osamělí vlci, aktivní střelci). Popis bude pojednávat jak o moderních formách terorismu, tak o sociálních otázkách, které mají vliv na bezpečnost v EU (např. migrační krizi, fenomén sociálních sítí). Detailně budou popsány 2 teroristické útoky spáchané střelnou zbraní.

V praktické části diplomové práce budou kvalifikovány realizované teroristické útoky v období 2006 - 2016. Dle námi sledovaných parametrů budou vytvořeny grafy. Bude provedena SWOT analýza zbraňové legislativy ČR a vybraných států EU. Cílem práce je poukázat na nutnost, či zbytečnost, novelizace zbraňové legislativy v důsledku teroristických útoků minulého desetiletí.

Seznam odborné literatury:

- [1] EICHLER, Jan, Terorismus a války v době globalizace, ed. 1., Praha: Karolinum, 2010, ISBN 978-80-246-1790-9
- [2] JANOŠEC, Josef, O terorismu: pro pracovníky bezpečnostního systému, ed. 1., Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010, ISBN 978-80-7385-097-5
- [3] SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD, Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století, Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010, ISBN 978-80-210-5288-8.

Vedoucí: PhDr. Václav Adámek

Zadání platné do: 20.08.2019

.....
vedoucí katedry / pracoviště

.....
děkan

V Kladně dne 02.10.2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Analýza teroristických útoků s použitím střelných zbraní v EU v letech 2006 - 2016* vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 14. 05. 2018

.....

Bc. Dana Prchalová

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala mému vedoucímu PhDr. Václavu Adámkovi za cenné rady, které mi po celou dobu zpracování bakalářské práce poskytoval, za kritické, ale konstruktivní připomínky, za jeho vstřícnost a trpělivost.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá analýzou teroristických útoků v EU v letech 2006 až 2016, zvláštní důraz je kladen na útoky s použitím střelných zbraní.

V diplomové práci jsme si stanovili několik cílů. Nejprve jsme definovali oblast zájmu. Věnovali jsme se současnému stavu bezpečnosti a událostem, které na ni mají (ne)přímý vliv. Připravili jsme přehled důležitých událostí, které ovlivnily bezpečnostní situaci v Evropě.

Dále jsme se zabývali charakteristikou migrantů druhé a třetí generace a osamělých vlků, neopomenuli jsme ani důvody vedoucí k radikalizaci útočníků. Dalším z cílů bylo zmapovat vybrané teroristické útoky. Popsali jsme útoky pravicového extremisty Anderse Breivika, útok džihádistů na redakci časopisu Charlie Hebdo a útok aktivního střelce Aliho Davida Sonboly.

V praktické části jsme se zaměřili na analýzu všech proběhnuvších útoků ve sledovaném období. Zvlášť jsme sledovali útoky vykonané střelnými zbraněmi. Popsali jsme motivy útoků. Hledali jsme souvislosti mezi množstvím spáchaných útoků a potřebou aktualizovat zbraňovou legislativu.

Klíčová slova

Terorismus; střelná zbraň; osamělý střelec; radikalizace; Evropská unie.

Abstract

This diploma thesis deals with the analysis of terrorist attacks in the EU between years 2006 and 2016, with particular emphasis on attacks where a firearm is used. In the thesis several goals are set. Firstly, area of interest is defined, then the current state of security and events that have (in)direct impact are being assessed. The thesis prepares an overview of important events that have affected the security situation in Europe.

The thesis also deals with the characteristics of second and third generation of migrants and lone wolves. The reasons for the radicalization of the attackers are also included. Another of the goals is to pinpoint the selected terrorist attacks. The thesis describes Anders Breivik's right-wing extremism, the Jihadist attack on Charlie Hebdo magazine as well as the attack of active shooter Ali David Sonboly.

In the practical part, the thesis focuses on the analysis of all attacks in the monitored period, where the attack was carried out by a firearm. The thesis also describes the motives of the attackers. A link is sought between the number of attacks committed and the need for weapon legislation update.

Key words

Terrorism, firearms, lone wolf, radicalization, European Union

Obsah

Úvod.....	10
1 Současný stav řešené problematiky	11
1.1 Definice pojmů	11
1.2 Důležité milníky posledního desetiletí.....	13
1.2.1 Arabské jaro	13
1.2.2 Občanská válka v Libyi	14
1.2.3 Občanská válka v Sýrii	15
1.2.4 Vznik IS.....	16
1.2.5 Migrační krize	19
1.3 Bezpečnost jako nejvyšší cíl	21
2 Moderní formy terorismu.....	24
2.1 Druhá a třetí generace migrantů	24
2.2 Lone wolves.....	24
2.3 Radikalizace útočníků.....	26
3 Popis útoků	29
3.1 Anders Breivik	29
3.2 Charlie Hebdo	31
3.3 Ali David Sonboly	32
4 Cíl práce a hypotézy	34
4.1 Stanovení hypotéz	34
4.2 Etický aspekt práce.....	35

4.3	Používané pojmy	37
5	Metodika	39
6	Výzkum	41
6.1	Teroristické útoky	41
6.1.1	Počty teroristických útoků	41
6.1.2	Počty teroristických útoků podle ideové motivace	42
6.1.3	Počty teroristických útoků a jejich obětí	45
6.2	Útoky střelnou zbraní	50
6.2.1	Počty teroristických útoků	50
6.2.2	Počty teroristických útoků podle ideové motivace	53
6.2.3	Počty teroristických útoků a jejich obětí	56
6.3	Zbraňová legislativa	59
6.3.1	Zákon č. 229/2016 Sb.	61
6.3.2	Směrnice (EU) 2017/853	62
6.3.3	SWOT analýza dopadů směrnice (EU) 2017/853	65
6.4	VYHODNOCENÍ CÍLŮ PRÁCE	69
6.5	VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ	70
7	Diskuze	73
8	Závěr	77
	Seznam použitých zkratk	78
	Seznam použité literatury	79
	Seznam použitých obrázků	87

Seznam použitých grafů.....	88
Seznam použitých tabulek.....	89
Seznam příloh.....	90

ÚVOD

V této době představuje terorismus jedno z nejaktuálnějších a nejdiskutovanějších témat vzhledem k neustále se opakujícím útokům po celém světě. Nejhorší na teroristických útocích je fakt, že nikdy nevíme, kde a kdy se takovýto útok uskuteční. Nikde nejsme v bezpečí. Právě proto je potřebné této problematice přikládat zvláštní důraz a snažit se pochopit konání teroristických organizací aby bylo možné dalším útokům předcházet. Terorismus však nepředstavuje žádný moderní pojem. Teroristické organizace již ve světě působí po několik století.

Cílem této diplomové práce je obeznámit čtenáře s vývojem teroristických útoků v Evropské unii za posledních deset let. Důraz je kladen především na útoky střelnou zbraní. V diplomové práci se budeme zabývat i novou zbraňovou legislativou.

1 Současný stav řešené problematiky

Časové období 2006 – 2016 bylo pro účely této práce vybráno jako ucelené období jedné dekády. Zahrnout do práce i rok 2017 by bylo bezpředmětné kvůli chybějícím statistickým údajům (jejich zpracování se předpokládá během července 2018).

V červnu 2016 proběhlo referendum o členství Spojeného království v EU, ve kterém voliči zvolili vystoupení Spojeného království z EU. Britská premiérka Theresa Mayová zaslala 29. března 2017 předsedovi Evropské rady Donaldu Tuskovi dopis, jímž oficiálně započala vystoupení země z EU dle čl. 50 Smlouvy o EU. Spojené království zůstává v době psaní této práce členským státem EU.

V této práci jsme pod pojem Evropská unie (dále jen „EU“) zahrnuli i tzv. sousední země - Norsko, Švýcarsko, Island a Grónsko. Tyto státy byly členskými státy *Evropského sdružení volného obchodu* nebo *Evropského hospodářského společenství*, nyní jsou participujícími státy Schengenského prostoru. Historicky i politicky mají blízko k ostatním členským státům EU.

1.1 Definice pojmů

„Pro jedny terorista, pro druhé bojovník za svobodu.“ [5]

Terorismus představuje velký problém moderní doby a současně i složitý předmět studia. Když mluvíme o terorismu, tak předpokládáme, že význam slova je všem jasný. Dosud však neexistuje jediná definice, která by byla všeobecně přijata. Státy odmítají podepisovat globální dohody o spolupráci proti terorismu, protože nenašli shodu v tom, jaké akce, osoby nebo organizace zařadit pod pojem „teroristické“. I kvůli tomu stojí terorismus de facto mimo právní oblast. Toto zmiňuje i Procházková: *„(...) přesné naplnění konkrétní definice se jeví jako problematické vzhledem k tomu, že se terorismus vyskytuje v řadě forem“*. Ani odborníci se neshodují na jedné univerzálně platné definici. Tuto nejasnost v označení dále přebírají sdělovací prostředky a široká veřejnost. [1] [2] [3] [4]

Termín terorismus, odvozený z latinského *terrere*, překládaného jako „děsit“, „strašit“, se začal používat od 14. století, častěji však po roce 1789. Za Velké francouzské revoluce terorismus fungoval jako vládní nástroj k potlačování příznivců monarchie. Postupem času se význam slova terorismus začal měnit a ustálil se na označení jedinců, kteří páchají násilí proti státu. [5] [6]

Již ve starém čínském přísloví se objevuje velké moudro: „*Zabij jednoho a postrašíš deset tisíc.*“ [7] Teror je de facto ideálním taktickým nebo strategickým cílem teroristické kampaně. Terorismus si své oběti, na rozdíl od organizovaného zločinu, nevybírání. Teroristům je jedno, jestli zabijí vojáka nebo civilistu. Oběť se pouze nacházela ve špatnou dobu na špatném místě. [3] [8] Na rozdíl od jiných druhů násilí, není hlavním cílem atentátů, únosů, hrozeb, vydírání apod. neutralizovat nebo zničit své oběti, ale rozsévat hrůzu mezi oběťmi, svědky, jejich rodinami a prostřednictvím sdělovacích prostředků prakticky po celém světě. V lidech vyvolává myšlenky: „*Mohu být další na řadě; Nikdo mě neochrání; Proč zrovna já?*“. Smolík dokonce hovoří o terorismu jako o jedné z forem psychologické války. K rozšíření pocitů strachu přispívá i medializace teroristických činů. Cíle terorismu mají ideologickou, náboženskou či politickou povahu. [1] [9] [10] [11]

Slovo terorismus v dnešní době evokuje čistě negativní pocity. Teroristické akce vyvolávají intenzivní strach, hrůzu. Vždy se jedná o **činy** a **skutky**. [1] Již Lenin pronesl: „*Účelem terorismu je vytvářet teror.*“ [14] Terorismus chápeme jako úmyslné lidské jednání. Právě strach zmiňuje ve své definici Ministerstvo obrany Spojených států amerických (dále i jen jako „USA“), terorismus vymezuje jako: „*(...) záměrné používání násilí s cílem vyvolávat strach a jeho prostřednictvím nutit veřejnou správu nebo společnost, aby něco udělala, nebo naopak dělat přestala.*“

Pro tuto práci použijme definici Corte Ibañeze: „*Teroristické akce cílí na nezúčastněné obyvatelstvo. Jedná se o promyšlenou sérii násilných a zstrašujících činů, které míří proti nebojujícímu obyvatelstvu a jsou naplánovány tak, aby psychologicky zapůsobily na mnohem větší počet osob, než jsou přímé oběti, a tím dopomohly k dosažení konkrétního, často politického, cíle.*“ [1]

Terorismus je definován v českém právním řádu v zákoně 40/2009 Sb., trestním zákoníku v paragrafech §311 Teroristický útok a §312 Teror.

1.2 Důležité milníky posledního desetiletí

1.2.1 Arabské jaro

Osmanská říše se po porážce v první světové válce roku 1918 rozpadla a její území bylo rozděleno mezi Velkou Británií a Francií. Vítězné koloniální mocnosti vymezily v arabsko-islámském světě hranice nových států tak, aby posloužily jejich strategickým zájmům. Mocnosti stvořily Sýrii a Irák, Palestinu a Jordánsko. Tato území byla svěřena pod dohled Společnosti národů. Hranice byly vytyčeny svévolně - nekryly se s tradičními etnickými ani náboženskými oblastmi. Na Arabském poloostrově zajišťují soudržnost tradiční kmeny, jediné tak se obyvatelstvo může s novými státy identifikovat. Národy s vlastní identitou a dějinami existovaly jen v Egyptě a Tunisku. V arabském světě je náboženství propojeno s politikou. [12] [13] [15]

Jako Arabské jaro je označována vlna protestů, nepokojů, povstání a revolucí, které probíhaly či probíhají ve většině arabských států od konce roku 2010 až do současnosti. Pomyslnou jiskrou, která rozdmýchala plamen protestů a demonstrací v arabském světě, byl čin mladého Tunisana Muhammada al-Bú'azíziho. Frustrace a beznadějná budoucnost ho dohnala k tomu, že se 17. prosince 2010 polil benzínem a zapálil. [13]

Označení „arabské jaro“ poprvé použil 6. ledna 2011 americký politolog Marc Lynch. Toto označení vzbudilo dojem, že demonstrace brzy přejdou a dojde k pozitivním změnám v arabské společnosti. Arabský svět dohání svůj vývoj a snaží se napravit chyby 20. století. Rainer Hermann přirovnává současný stav arabského světa k evropské třicetileté válce. [13]

Motivy vypuknutí protestů byly v různé – spojujícím prvkem je boj proti chudobě, nezaměstnanosti a špatným životním podmínkám a s tím související odpor vůči dlouhodobě vládnoucím autoritářským a zkorumpovaným režimům. V mnoha zemích se snažily vládnoucí režimy tyto protesty potlačit silou, to většinou vedlo k vyostření napětí. V Libyi a Sýrii následně došlo k občanské válce. Ve čtyřech státech museli odstoupit prezidenti – 14. ledna 2011 Zajn al-‘Abidín bin Álí v Tunisku, 11. února 2011 Husní Mubarak v Egyptě, 23. srpna 2011 byl v Libyi sesazen Muammar Kaddáfím (20. října 2011 byl zabit) a 27. února 2012 odstoupil v Jemenu Álí Abdalláh Sálíh. V mnohých zemích probíhají protesty a nepokoje dodnes.

Staré státy se rozpadají a na jejich místo se tlačí nové. Z nestability v regionu těžší radikální organizace Islámský stát (dále i jen jako „IS“). Jediná fungující demokracie v arabském světě se nyní nachází v Tunisku. [13]

1.2.2 Občanská válka v Libyi

Francouzský prezident Georges Pompidou řekl v roce 1969 o plukovníku Kaddáfím vůdci Velké revoluce z 1. září a Libyjské arabské lidové socialistické džamáhírije¹: *„Je to naděje pro arabský svět.“*

Protesty proti Muammaru Kaddáfímu, vládnoucímu Libyi dlouhých 42 let, začaly 13. ledna 2011. O občanské válce v Libyi hovoříme od 15. února 2011. Nejprve docházelo jen k demonstracím, na které režim reagoval střelbou do demonstrujících. Konflikt eskaloval a na stranu odpůrců režimu se brzy přidaly i části ozbrojených sil.

---

¹ Džamáhírije je forma státního zřízení. Poprvé byla popsána Muammarem Kaddáfím v prvním díle *Zelené knihy* vydané v roce 1976. Jediným státem, který se kdy označoval jako džamáhírije, byla do roku 2011 Libye.

Režim postupně ztrácel vliv nad východní částí svého území. Jako vedoucí složka povstání vystupovala tzv. Národní rada. Rada uskutečnila svoje ustavující setkání 5. března 2011 v Benghází (druhé největší libyjské město), kdy se také označila za „jediného představitele celé Libye“ a zemi začala označovat pojmenováním Libyjská republika.

Z řad vládních vojsk dezertovali důstojníci, společně s rodinami utíkali do zahraničí nebo se přidávali k povstalcům. V srpnu došlo k bojům v hlavním městě Tripolisu, poslední baště Kaddáfího režimu. Další dva měsíce trvalo pronásledování Kaddáfího. Válka skončila zabitím Muammara Kaddáfího 20. října 2011.

Stále není jasné, kdo vede zemi, jestli Národní přechodná rada, *Džamáhíríja*, Muslimské bratrstvo nebo milice. Ani po prvních svobodných volbách v červenci 2012 není stát stabilizovaný. 11. září 2012 dochází k útoku ortodoxní salafistické frakce na konzulát Spojených států, velvyslanec, 4 zaměstnanci konzulátu a 2 členové ostrahy umírají. 23. dubna 2013 vybuchla nálož ve vozidle a zničila Francouzské velvyslanectví. Únosy a vraždění jsou na denním pořádku, v Libyi vládne chaos. [16]

1.2.3 Občanská válka v Sýrii

Syrská občanská válka je stále trvajícím vnitřním ozbrojeným konfliktem v Sýrii. Konflikt začal 15. března 2011 demonstracemi v rámci arabského jara, které se Syrská armáda snažila potlačit. Konflikt se rozvinul do povstání části obyvatelstva. Následně eskaloval do občanské války a „roztříštění“ země na mnoho oblastí, ve kterých bojuje velké množství nesourodých frakcí. Mezi největší z nich patří sunnité, šíité a Kurdové, každá frakce bojuje za jiné cíle a konflikt je velmi nepřehledný.

Nejvýznamnější stranou konfliktu je vláda prezidenta Bašára al-Asada, která se snaží potlačit povstání a udržet si vládu pokud možno nad celou zemí. Na druhé straně konfliktu stojí větší počet skupin s nejrůznějšími cíli. Jsou to relativně umírnění rebelové, kteří požadují ukončení téměř pět desetiletí trvající vlády Socialistické strany arabské obrody a rezignaci prezidenta Asada. Dále se konfliktu účastní syrští Kurdové, kteří usilují o co největší autonomii nebo dokonce samostatnost svých teritorií. Třetí důležitou povstaleckou silou jsou

islamisté usilující o obnovení kalifátu. Islamisté jsou reprezentováni navzájem soupeřícími uskupeními al-Káidou a IS. Al-Káida se během trvání konfliktu postupně přetvořila ve Frontu an-Nusrá.

Každá ze stran konfliktu má i svého zahraničního patrona – Assadův režim je podporován Írán, sunnité jsou chráněni Saudskou Arábií, Kurdům pomáhají jejich příbuzní z Turecka a Iráku.

V syrské občanské válce existuje několik rovin konfliktu:

- režim x demonstranti,
- regionální úroveň (Saúdská Arábie x Írán),
- globální zájmy (USA x Rusko). [13]

Saúdská Arábie podmiňuje své další zapojení odstoupením al-Asada. Írán naopak al-Asada podporuje a v Iráku stojí za šíitskou vládou. Egypt má co dělat sám se sebou. Turecko toužilo zachovat statut quo. Za svá chybná rozhodnutí (např. podpora Muslimského bratrstva v Egyptě) nyní těžce platí – v zemi jsou miliony uprchlíků, přes Turecko proudí džihádisté do Sýrie. Kurdové dlouhodobě chtějí svůj autonomní stát. Mír a stabilita v regionu je v nedohlednu – alespoň do té doby, dokud se státy nedohodnou a nezačnou spolupracovat v boji proti společnému nepříteli. [13]

Syrské armádě se 22. prosince 2016 podařilo zcela obsadit ty části druhého největšího syrského města Aleppo, které byly do té doby kontrolovány opozicí. Hlavní město IS, Rakka, bylo 16. října 2017 osvobozeno bojovníky Syrských demokratických sil.

1.2.4 Vznik IS

„Ani Východ, ani Západ, ale Islám.“
ajatolláh Chomejní [13]

IS je wahhabisticko - salafistická, džihádistická extrémistická militantně teroristická skupina. IS se rozkládal na území Iráku a Sýrie. Na území ovládaného IS žilo mezi 2,8 miliony až 5,3 miliony obyvatel. Hlavní město IS byla Rakka, poté Mosul. [13]

Předchůdce IS – Islámský stát v Iráku (dále jen „ISI“) - vznikl v Iráku v době po pádu Husajnova režimu. Od roku 2011 IS využil vakua, které vzniklo občanskou válkou v Sýrii. Abú Bakr al-Bagdádí prohlásil Frontu an-Nusrá za součást ISI, tím ISI vstoupil do Syrské občanské války a zároveň změnil název na Islámský stát v Iráku a Levantě (dále jen „ISIL“). Syrská občanská válka ještě více destabilizovala Irák. IS se plynule přesouvá mezi Irákem a Sýrií, jeho existence stírá hranice mezi státy. [13]

Válčící strany se spojují s aktéry za současnými hranicemi, války a nestálé aliance neustále překreslují mapu regionu. V době, kdy se nynější státy rozpadají, nabízí IS svým stoupencům identitu, bezpečné teritorium, nezávislost, veřejné služby a legitimní řád. [13] Islámský stát je státem mezi státy. Haller ho dokonce nazývá *parazitem, který šíří nákazu z Iráku a Sýrie do dalších zemí*. [17] 29. června 2014 změnil ISIL své jméno na Islámský stát. Abú Bakr al-Bagdádí, velitel IS, se prohlásil chalífou, vůdcem všech muslimů.

Vznik státu pro všechny muslimy si přáli islamisté mnoha zemí, nyní se ho ale děsí. IS má jediný zákon a tím je šaría. Nastavený režim teroru IS je považován za brutální např. i Al-Káidou, přitom obě uskupení vycházejí ze stejného salafistického hnutí. Salafismus vznikl jako pokrokové hnutí. Učení muslimové se zabývali otázkou, proč je islámský svět tolik závislý na Západu. Přitom do konce 15. století byl islámský svět v mnoha vědních oborech daleko napřed. Učenci přišli na to, že vše bylo dobré, dokud se žilo podle práva šaría a pravidel Proroka Muhammada. Salafisté usilují o pokrok prostřednictvím minulosti. [17]

Konečný cíl radikálních salafistů z IS je celosvětová vláda islámu pod vedením jediného chalífy, existence Božího státu. Každý, kdo se tomuto cíli postaví, je nepřítelem. A nepřítele je nutné zabít, ať už se jedná o vojáka nebo civilistu. Umírnění salafisté jsou toho názoru, že civilisté nejsou nepřátelé a nelze je týrat ani zabíjet. I oni přesto touží po naplnění své ideologie. Islám je náboženství, islamismus je ideologie. Islamisté jsou přesvědčeni o tom, že vražděním „nevěřících“ vykonávají bohulibé dílo. [10]

IS má i dobře fungující oddělní propagandy. IS vydává od léta 2014 časopis Dabiq, ten mimo jiné obsahuje návody², které jsou pečlivě sledovány bezpečnostními složkami (do třech měsíců od publikace návodu se podobný útok opravdu uskuteční), oslavné připomínky proběhnuvších útoků, vše je prodchnuto radikálním islamismem. Internetový časopis vychází v angličtině. Ke své propagaci využívá IS i různé blogy a sociální média (Twitter, Facebook, YouTube apod.). IS šíří videozáznamy poprav a masakrů, společně s náborovými videi. IS se také dlouho vyhýbal bitvám, které by mohl prohrát. To se změnilo až v září 2014 u bitvy o Kobani. [13] IS, na rozdíl od al-Káidy, která byla „jen“ ideologií, nabízí „opravdový stát s územím, armádou i justicí. IS vybírá daně, staví silnice, shání lékaře, zajišťuje zásobování vodou. IS přináší džihádistům pocit bezpečí. Jedním z důkazů efektivity propagandy IS je právě název Islámský stát. Nejedná se o žádný regulérní stát, ale o radikální teroristickou organizaci, která se snaží vytvořit náboženský stát. Místo označení Islámský stát se používá i označení Daeš, které nenavozuje, že by se jednalo o existující státní útvar. [10] [13] [18]

Muslimové berou jako svou povinnost bojovat za svou víru, vést džihád. V koránu (4:95) se píše: *„Nejsou si rovni ti věřící, kteří zůstali sedět doma - kromě těch, kdož jsou neschopní, s těmi, kdož usilovně bojují na stezce Boží majetkem svým i osobami svými. Bůh povýšil ty, kdož usilovně bojují majetkem svým i osobami svými, o stupeň výše než ty, kdož zůstali sedět doma. Všem Bůh přislíbil odměnu překrásnou, avšak vyznamenal ty, kdož usilovně bojují, nad těmi, kdož sedí doma.“*

Již 13. června 2014 vyzval ajatolláh 'Alí Sístání všechny ší'ity k *fatwě*, ozbrojenému boji, s IS. Ve svém výroku žádal, aby se pomohlo i utlačovaným jezídům a křesťanům. Tehdejší prezident Spojených států amerických Barack Obama deklaroval následující válečný cíl: *IS nemá být pouze oslaben, ale zcela zničen*. Hermann k tomu poznamenává, že tato válka se točí kolem budoucnosti islámu a jen muslimové ji mohou rozhodnout. [4] [13]

V říjnu 2016 zahájily kurdské milice a irácká armáda za mezinárodní podpory ofenzivu na město Mosul na severu Iráku, největší město v držení Islámského státu. Mosul byl osvobozen v červenci 2017. Kurdské a arabské

---

² Článek „*Make a Bomb in the Kitchen of Your Mom*“ z časopisu Inspire byl předlohou pro bombový útok na Bostonský maraton, 15. dubna 2013.

jednotky obklíčily koncem června 2017 Rakku, hlavní město IS. Rakka byla osvobozena v říjnu 2017. V listopadu 2017 bylo osvobozeno město Rawa, poslední Irácké město v držení IS. Také syrská armáda ovládla v listopadu 2017 město Dajr az-Zaur, které bylo posledním velkým městem v Sýrii a Iráku pod kontrolou IS.

Boj proti IS však neskončí – jen se posouvá do nové fáze. Terorismus stále není poražen. Analytik Ariel Behar varuje, že se IS změní ve „virtuální chalífát“, který bude podněcovat terorismus v kyberprostoru. [19]

1.2.5 Migrační krize

Migrace existovala odedávna, ať už v živočišné nebo rostlinné říši. Lidé se vždy přesouvali za potravou a ideálním klimatem. Dnes o migraci nejvíce slycháme ve spojitosti s uprchlictvím (nedobrovolné opuštění vlasti) a ekonomickou migrací (v původní zemi nejsou životní podmínky a pracovní příležitosti dost dobré, migrant hledá zlepšení svého životního standardu jinde). V letech 2015 – 2016 se mnohonásobně zvýšil příliv uprchlíků a migrantů do EU. Během těchto let dorazilo do Evropy přes 1 milion osob prchajících před válkou a terorem.

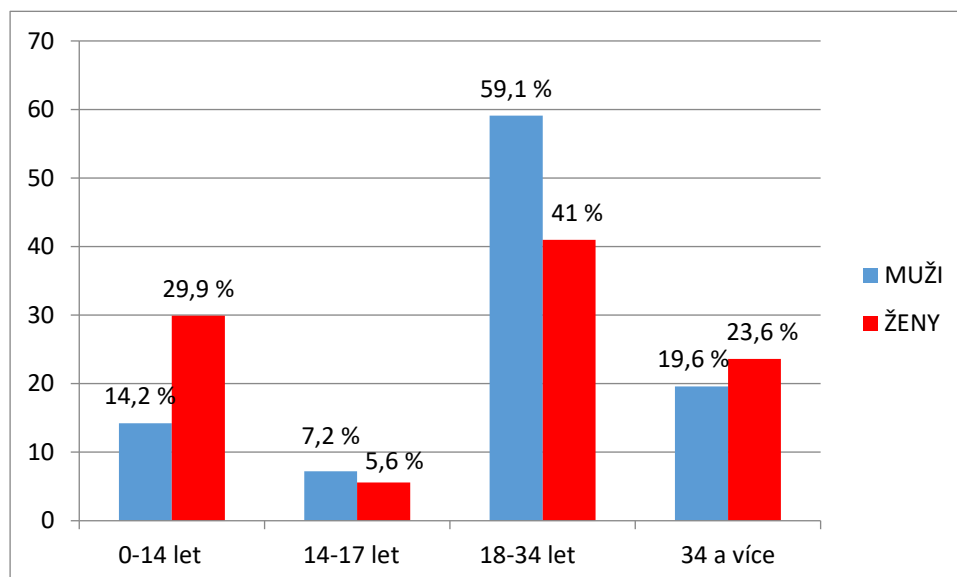
V EU žádá o azyl mnoho osob, které potřebují mezinárodní ochranu. Ochrana je poskytována osobám prchajícím ze svých domovských zemí, kam se nemohou vrátit z důvodu oprávněného strachu z pronásledování nebo reálného nebezpečí, že by mohly utrpět vážnou újmu. Migranti si s sebou nesou svá traumata a konflikty.

Více lidí než ze Sýrie a Iráku, kde probíhá boj s IS, přichází z Afghánistánu, Albánie, Kosova, Eritree, Pákistánu a Nigérie či Somálska. Ze Sýrie, pochází pouze 21 % žadatelů o azyl. 70,3 % migrantů tvoří muži. [13] [20] [21] [22]

Žádost o azyl se v EU řídí tzv. *Dublinkou konvencí*, která upravuje odpovědnost jednotlivých členských států za vyřízení žádostí o azyl. Podle této konvence jsou po vstupu uprchlíka na území členské země sejmuty otisky prstů a zaneseny do celoevropské databáze. Pokud je zjištěno, že cizinec vstoupil na území EU v některém jiném členském státu, je opětovně přemístěn do tohoto

státu k vyřízení své žádosti. K vyřízení azylové žádosti je příslušná první země EU, na jejíž území žadatel o azyl vstoupil. [23]

Útočiště pro válečné uprchlíky poskytuje Turecko, Libanon, Jordánsko a Egypt, přesto se statisíce migrantů vydávají na obtížnou cestu do Evropy. Při pokusech dostat se do EU zemřely na moři tisíce lidí. Další zastávkou jsou tábory pro uprchlíky ve Španělsku, v Itálii, v Řecku. V těchto táborech může snadno dojít k radikalizaci uprchlíků. Po překročení vnější hranice Schengenského prostoru, ve většině případů, nepožádají o azyl v první zemi, do které dorazí, ale pokračují do bohatých států na severu a na západě Evropy. Jen v samotném Německu bylo podáno více žádostí o azyl než v Itálii a Maďarsku dohromady. Všechny tyto faktory nasvědčují tomu, že imigranti mířící do Evropy jsou motivováni především ekonomickými faktory. [21]

Graf 1- Žadatelé o azyl v EU podle pohlaví a věku, 2014 [21]

Teroristické útoky v Paříži v listopadu 2015 a následně i v Bruselu v březnu 2016 poukázaly na přítomnost teroristů mezi migranty. Tyto události přitáhly pozornost k bezpečnostním rizikům spojeným s migrační krizí. [18] Ve velké části EU – v tzv. schengenském prostoru – se lidé mohou pohybovat volně bez kontrol na vnitřních hranicích. [43] Migrační krize ale některé členské státy znovu donutila zavádět přechodné kontroly na svých hranicích s ostatními schengenskými zeměmi EU.

Muslimové tvoří přibližně 81 % imigrantů. Základem politického islámu vždy bylo a bude právo šaría. Jaká je šance, že se imigranti úspěšně integrují

v evropské společnosti? Právo šaría a právní řády evropských zemí jsou neslučitelné. Budiž příkladem, jak „úspěšná“ byla integrace muslimských imigrantů v minulosti (Belgie, Francie, Německo, Nizozemsko, Rakousko). [21] Docent Eichler dlouhodobě upozorňoval na možné nebezpečí pro Francii. Kvůli mnohamilionové turecké menšině vzpomínal i na možnost útoků v Německu. [8] Problémy již nastaly ve Francii (Toulouse 2012, Paříž 2015, Nice 2016), Belgii (Brusel 2016), Německu (Frankfurt 2011, Berlín 2016) a dalších zemích.

Žádný národ si sám nedokáže zajistit národní bezpečnost. Jediným řešením je nadnárodní spolupráce, ať už v oblasti boje proti terorismu, boje s organizovaným zločinem, předcházení finančním a environmentálním rizikům nebo právě migrační krizi. [24] EU se snaží řešit hlavní příčiny migrace a omezovat migrační toky. Byly stanoveny legální způsoby, jakými se uprchlíci mohou dostat do EU, aniž by museli využívat služeb převaděčů a obchodníků s lidmi. EU poskytla Itálii a Řecku podporu na zřízení tzv. hotspotů s cílem pomoci veřejným orgánům těchto států lépe řídit migrační toky. EU také vysílá odborníky z členských států, aby pomohli prověřovat, identifikovat a registrovat přicházející osoby a poskytovat jim informace týkající se jejich práva požádat o mezinárodní ochranu. [20] [25]

1.3 Bezpečnost jako nejvyšší cíl

Smolík se nechal inspirovat Maslowovou pyramidou potřeb a přišel s její modifikací pro bezpečnostní studia. I zde platí, že musí být nejdříve uspokojeny základní potřeby a až po jejich dosažení je možné uvažovat a usilovat o splnění potřeb z vyšších pater. Tvrdá bezpečnost je zde zastoupena ochranou lidských životů, práva a soukromého i veřejného majetku. O tvrdou bezpečnost se stará stát. Do patra měkké bezpečnosti spadá sjízdnost silnic, infrastruktura, propuknutí lokálního virového onemocnění. Garantem měkké bezpečnosti by měl být také stát. [4]

Se snahou obyvatelstva o uspokojení všech potřeb přichází i přesun do měst. Postupně se vylidňuje venkov a vznikají větší a větší urbanizované celky, které ale nejsou soběstačné. Veškeré zdroje jsou do měst přiváděny složitou infrastrukturou. Zranitelnost měst stále narůstá. Čím více bude „luxus a privilegia“ běžnou a vyžadovanou komoditou, tím snadněji může dojít k úplnému zhroucení a pádu pomyslné pyramidy až do nejspodnějších pater.

Důvodem mohou být přírodní katastrofy, ozbrojené konflikty, povstání apod. [4]

Obrázek 1 – Pyramida potřeb, volně dle [4]

V Bezpečnostní strategii 2015 (dále jen „Strategie“) byly definovány bezpečnostní hrozby pro Českou republiku (dále i jen jako „ČR“). Hrozby byly identifikovány na podkladě analýzy bezpečnostního prostředí, ve kterém se ČR nachází. ČR zahrnuje mezi relevantní bezpečnostní hrozby i takové, které ohrožují její spojence a nemají přímý dopad na její bezpečnost. [26]

Bezpečnostní hrozby pro ČR jsou:

- Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury;
- Organizovaný zločin, zejména závažná hospodářská a finanční kriminalita, korupce, obchodování s lidmi a drogová kriminalita;
- Extremismus a nárůst interetnického a sociálního napětí;
- Negativní aspekty mezinárodní migrace;
- Kybernetické útoky;
- Terorismus;
- Oslabování mechanismu kooperativní bezpečnosti i politických a mezinárodněprávních závazků v oblasti bezpečnosti;
- Pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události;
- Přerušení dodávek strategických surovin nebo energie;

- Šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů;
- Nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí. [26]

Strategie připomíná, že hrozba terorismu jako metody násilného prosazování politických cílů je trvale vysoká. Charakteristickým rysem terorismu je existence nadnárodních sítí s volně propojenými skupinami nebo dokonce jednotlivci. Tyto skupiny, aniž by měly jednotného velení, sdílejí ideologii, zdroje a informace, cíle a plány k jejich naplnění. Skupiny jsou schopny přímo ohrozit lidské životy, zdraví a životní prostředí, kritickou infrastrukturu. Celoevropsky významným a stále narůstajícím bezpečnostním rizikem je fenomén tzv. zahraničních bojovníků. [26]

Strategie nastiňuje i možné způsoby boje proti terorismu. Jako opatření proti terorismu se zahrnuje:

- vypracování bezpečnostní politiky,
- spolupráce mezi jednotlivými státy v různých úrovních, sdílení informací a zkušeností,
- sjednávání a provádění protiteroristických úmluv,
- vznik mezinárodních organizací,
- potlačování nepravdivých informací (tzv. fake news),
- opatření proti financování terorismu,
- zpravodajská opatření,
- fungující systém krizového řízení, integrovaný záchranný systém, výcvik specialistů,
- ochrana obyvatelstva, kritické infrastruktury, respektive jiných cílů potenciálně zranitelných teroristickým útokem. [26][27]

2 MODERNÍ FORMY TERORISMU

Globalizace usnadňuje pohyb lidí i myšlenek napříč světem. Velikost armády již nehraje jedinou roli při prosazování národních zájmů. I malé skupiny nebo dokonce jen jednotlivci dokážou zasadit tvrdý úder celému státu.

2.1 Druhá a třetí generace migrantů

Docent Eichler používá označení *outsiders* a *insiders*. Jako *outsiders* označuje muslimy přijíždějící do Evropy s cílem získat zde povolení k pobytu. Mnohem početnější skupinu ale tvoří *insiders*. Jedná se o syny a vnuky *gastarbeiterů*, kteří se do Evropy přistěhovali v 50. letech za prací z různých zemí islámského světa. Zatímco jejich rodiče byli pilnými pracujícími občany, tato 2. a 3. generace již necítí sounáležitost s „novým státem“. Mezi mladými je vysoké procento nezaměstnaných, žijí v uzavřených společnostech, mají problém se prosadit, zažívají pocity vykořenění, křivdy a beznaděje. [28] Jsou tak velmi snadnými terči pro radikalizaci. Jejich nebezpečí spočívá hlavně v tom, že dokonale znají život v příslušné evropské zemi. [10]

Teroristé nábory především dva typy lidí. Pro odbornou práci si vybírají vysoce vzdělané muslimy. Pro destruktivní teroristickou činnost volí naopak málo vzdělané mladé muslimy, často s kriminální minulostí. Obě skupiny jsou v utajení připravovány pro plnění budoucích úkolů. Během příprav podstupují náboženské i psychologické zpracování osobnosti. [28]

2.2 Lone wolves

Lone wolves, neboli osamělí vlci, jsou často lidé s čistým trestním rejstříkem, pocházející ze slušných rodin, kteří vezmou do ruky zbraň, aniž by to policie, kdy předtím tušila. Osamělý vlk útočí bez jakékoli režie zvenčí a bez zjevného napojení na určitou teroristickou organizaci. S teroristickou organizací spojuje útočníka jen ideologická spřízněnost. [29]

Donedávna byly cílem teroristů hlavně významné cíle (*hard targets*), které byly zároveň důležitými symboly (státu, náboženství, systému apod.). Takové útoky vždy vyžadovaly dlouhou přípravu a podporu silného hnutí. Teroristé

operovali ve skupině, útoku předcházela politická prohlášení a po něm anonymní dopisy do řady médií, ve kterém skupiny vysvětlovaly, za co vlastně bojovaly. Novým trendem jsou útoky na tzv. měkké cíle (*soft targets*). Měkký cíl je místo s vysokou koncentrací lidí a nízkým stupněm zabezpečení, typicky se jedná o nákupní centra, dopravní uzly (nádraží, letiště, metro), sportovní a kulturní akce, kostely a náboženská centra apod. [30]

Rozbíjet teroristické sítě se evropským bezpečnostním silám daří zatím jen s obtížemi. Odhalit a zastavit osamělé vlky je mnohem obtížnější. Sólista totiž téměř nezanechává stopy. O svých plánech a úmyslech se nesvěřuje blízkým, kamarádům ani přátelům. S nástupem osamělých vlků může být cílem naprosto bezvýznamná ulice, silnice, náměstí, bar, na které stačí právě i jednotlivec. [22] [29]

Různé studie říkají, že minimálně každý desátý zahraniční džihádista se vrátí do své domoviny a buď přímo tam, nebo v jiném evropském státě spáchá teroristický útok. Džihádisté vracející se z bojišť v Sýrii a Iráku navíc mají zkušenosti z boje a budou proto mnohem nebezpečnější než „domácí extremisté“. [13] [31] [32]

Teroristé mají na své straně mnoho výhod. Podle ideové motivace skupiny si zvolí strategii (hlásit útoky dopředu, aby se předešlo civilním obětem; útočit nečekaně a snažit se napáchat, co největší škody). Metody útoků mohou být přímé (únosy letadel, lidí, braní rukojmí, atentáty) i nepřímé (informační terorismus, používání zbraní hromadného ničení, raket, minometů, využití kybernetického terorismu). [5] [7] [29] Jako zbraň mohou teroristé použít cokoliv, co může ublížit. Nejčastější zbraní používanou v Evropě jsou stále ještě střelné a chladné zbraně (dýky, nože, mačety apod.). Taktiku si teroristé připravují podle svých operačních možností a záměrů. [18]

Masakr v Nice způsobený kamionem, útoky sekerou ve Würzburgu, střelba v obchodním centru v Mnichově, výbuchy v Ansbachu, útok mačetou v Reutlingenu i vražda v kostele u Rouenu – to všechno jsou zločiny osamělých vlků navázaných na IS. Provedení útoků nám ukazuje, že se teroristé již neomezují jen na použití chladných zbraní (dýky, meče, mačety, nože), palných zbraní (samopaly, kulomety, pistole), výbušnin, improvizovaných výbušných systémů (dále jen „IED“), raketových systémů a zbraní hromadného ničení.

Stále častěji se objevují návody (a posléze i útoky) provedené sekerami, kamiony, osobními vozy, apod. Kdykoli a kdekoli se může kdokoli z nás stát terčem smrtícího útoku osamělého vlka. Mluvčí BIS³ klade otázku: „*Chceme více svobody na úkor bezpečí, nebo chceme více bezpečí na úkor svobody?*“ [33]

Teroristé jsou nevypočitatelní fanatici, neuznávají žádná morální ani legislativní pravidla. Z těchto důvodů se s teroristy prakticky nedá vyjednávat. [3] Skotský odborník Paul Wilkinson je toho názoru, že teroristé nikdy nesmějí uniknout trestu, s teroristy se nesmí uzavírat dohody vedoucí ke zkrácení jejich trestu. Teroristé nesmí nabýt dojmu, že jim rukojmí umožní přežít a zajistí jejich beztrestnost. Obecně řečeno – teroristům se nemá v žádném případě ustupovat. [34]

2.3 Radikalizace útočníků

Rekrutace nových členů probíhá například v mešitách, v uprchlických táborech, ve věznicích, na internetu (sociální sítě, časopis *Dabiq*) - největší lákadla jsou pro mladé lidi: příslib peněz, sexu a zvýšení jejich sociálního statusu. [35]

Globalizovaný svět, média, internet a sociální sítě - to vše přispívá ke "zmenšování" světa. Moderní doba nabízí snadný přístup k informacím všeho druhu. Společně s relevantními a informacemi se mimo jiné šíří i propagační obsah teroristických skupin (hesla, symboly, vzorce chování, články, videa). Někteří jedinci jsou tímto přitahováni a fascinováni, touží stát se členem obdivované organizace a vést, pro ně přitažlivý, životní styl. Odstrašující zprávy ztrácejí účinek, média mnohdy naopak přispívají k radikalizaci jedinců. [35]

Pro muslimy praktikující džihád je velmi důležité, že mají nárok na válečnou kořist, v případě úmrtí mají zajištěno místo v ráji. Alláh slibuje džihádistovi místo v ráji nebo válečnou kořist společně s posmrtnou odměnou. Podporovatelé džihádu mají přislíbené stejné „odměny“ jako džihádisté: „*Každý, kdo vyzbrojí džihádistu, je odměněn stejně, jako je odměněn válečník. Každý, kdo poskytne*

---

³ Bezpečnostní informační služba České republiky

náležitou péčí rodinným příslušníkům svatého bojovníka, bude odměněn stejně, jako je odměněn válečník.” [36]

Radikalizace vyjadřuje proces, kdy se jedinec postupně stává radikálním a nebezpečným pro své okolí. Radikalizace může vyvrcholit násilným útokem proti společnosti, masovou vraždou, teroristickým útokem. Útočníci často vznikali ze spících agentů. V dnešní době se teroristé rekrutují převážně z 3. generace migrantů, jsou známy i případy seberadikalizace (inspirace podobnými činy, články – časopis *Dabiq*, *Inspire*, videa na YouTube, sociální sítě apod.).

Ve věznicích dochází k radikalizaci vůdčími osobami. Vězni odsouzení k dlouhým trestům, bez rodinných vazeb, frustrováni a plni nenávisti, snadno podlehnou rekrutačnímu procesu. Ve věznicích narůstá počet odsouzených v souvislosti s terorismem. Tito odsouzení radikalizují dosud umírněnou muslimskou vězeňskou komunitu. Nezřídka dochází k náboženské konverzi. [35]

Ve Velké Británii žije 5% muslimská komunita. Za zdmi věznic je ale toto číslo pětkrát vyšší – 14,4 %, ve věznicích s maximální ostrahou se jedná dokonce o 20 %. Ve výkonu trestu jsou například Zia Al Haq, odsouzený v roce 2007 za umístění nástražného výbušného systému (dále jen „NVS“) v londýnském metru, nebo Nezar Hindawi, který byl odsouzen za nastražení NVS do zavazadla své těhotné snoubenky letící do Tel Avivu (1986). [35]

Hlavní motivy pro připojení se k teroristické organizaci jsou následující:

- bezpečnost, pocit, že někam patřím, ochrana,
- nabytí respektu a úcty,
- racionální úvaha; psychopatologie,
- nátlak okolí; pobyt v prostředí, které podporuje teroristickou organizaci (předměstí, vězení, apod.); rodinný příslušník již je členem organizace,
- finanční profit, materiální výhody,
- touha po vzrušení. [35]

Dalším stupněm je indoktrinace. Jedinec se již plně identifikoval se skupinou a je přesvědčen, že koná správně. Jedinec se chce zapojit do fungování skupiny,

hledá možnosti, jak se osvědčit a prokázat věrnost. Jedinec nemusí být přímo útočníkem, může vykonávat i podpůrné činnosti – logistika, zajišťování financí, zabezpečení výstroje a výzbroje, rekrutace a propaganda. [35]

3 POPIS ÚTOKŮ

Pro ilustraci hrozby terorismu v EU jsme vybrali tři útoky spáchané střelnou zbraní v rozmezí let 2006 – 2016. Níže přinášíme jejich popis.

3.1 Anders Breivik

Anders Breivik je norský extremist, který 22. července 2011 u sídla norské vlády odpálil bombu, kterou zabil 8 lidí, a poté odjel na nedaleký ostrov Utoya, kde zastřelil 69 lidí.

Anders Behring Breivik se narodil 13. února 1979 v Oslu. Jeho otec působil jako norský diplomat a matka byla zdravotní sestra. Rodiče se záhy po jeho narození rozvedli a Breivik dál vyrůstal pouze s matkou. V šestnácti letech se přidal k mládežnické organizaci Pokrokové strany, která se zaměřuje proti imigraci, do strany vstoupil v roce 1999, ale v roce 2006 byl vyloučen. Jeho názory se postupem času stále více radikalizovaly, začal se zajímat o další ultrapravicové strany, údajně měl projít výcvikovým táborem v Bělorusku. Jeho přátelé ho popisují jako tichého, přátelského a pořádného člověka. V červnu 2011 si založil vlastní zemědělskou firmu, přes kterou si nakoupil asi 6 tun hnojiva a začal sestrojovat výbušniny. [37]

Pět dní před útoky, 17. července, si založil profil na Twitteru a na Facebooku. Na Facebooku sám sebe popsal jako křesťana a konzervativce, zajímal se o kulturistiku a svobodné zednáře. [37]

90 minut před prvním útokem rozeslal na 1000 mailových adres svůj patnácti set stránkový manifest nazvaný „2083: A European Declaration of Independence“. Manifest podepsal anglickou variantou svého jména - Andrew Berwick. Sám sebe označil v manifestu jako „právoplatného velitele evropských templářských rytířů“ a „vůdce hnutí národního a celoevropského vlasteneckého odporu“. [37]

V manifestu se můžeme dočíst i o jeho přípravách a ozbrojeném boji, o kterém píše jako o *zbytečném, ale přesto nezbytném*, apod. [38] Breivik v manifestu kritizuje převážně politiky členských zemí EU. Ve svém manifestu

popisuje svoje názory na uspořádání světa, přidává poznámky z osobního života, uvádí i podrobný technologický postup výroby trhavin použitých v Oslu. Muslimy vidí jako nástroj, s nímž chtějí kulturně marxističtí politici dosáhnout zničení evropských tradic a kultur. [38] [39] [40]

Útok plánoval několik let, během příprav navštívil v roce 2009 Prahu, kde chtěl nakoupit zbraně, ale neuspěl a vrátil se zpět do Norska. 22. července 2011 zaparkoval dodávku plnou podomácku vyrobené výbušniny před úřad premiéra norské vlády v centru Osla, kam vjel převlečený za uniformovaného příslušníka policie. Po výbuchu v Oslu nastoupil na trajekt na ostrov Utoya ležící 40 kilometrů západně od Osla. Breivik viní politické elity za „pozvání“ muslimů do Norska. Proto také zaútočil na tábor politické strany, která se o rozšíření multikulturalismu v Norsku podle jeho mínění zasloužila nejvíce. Jako svůj cíl si zvolil dětský letní tábor organizovaný Norskou stranou práce. Stále byl oblečený do policejní uniformy a byl ozbrojen puškou typu AR-15. Na ostrově spustil střelbu, zabil 69 lidí - převážně teenagerů. [15] [40]

Podle závěrů psychiatrického vyšetření byl nejprve diagnostikován jako paranoidní schizofrenik. Toto tvrzení později zpochybnila nová lékařská zpráva, kterou soud přijal - podle ní byl Breivik v době spáchání svého činu přičetný a je za něj proto plně zodpovědný. [40] Podle policejní psycholožky Ludmily Čírtkové byl Breivik masovým vrahem z ideových pohnutek – misionářský pachatel z nenávisti, který věří, že jeho činy jsou prospěšné společnosti. Na počátku procesu psychického vývoje misionářského pachatele se předpokládá tzv. sociální propad pachatele, neúspěch v normálním zařazení do společnosti, což je často kompenzováno virtuálním životem a hledáním viníka a nepřítele - v Breivikově případě se jím stal multikulturalismus. Čírtková u něj shledává i maligní narcismus. Podle posudků nebyl Breivik psychotikem, ale sociopatem. [41]

Za několikanásobnou vraždu a terorismus byl odsouzen na 21 let s možností prodloužení. S přihlédnutím k závažnosti jeho činu se mu zřejmě bude trest prodlužovat do konce života. Jedná se o nejvyšší možný trest, jaký norské právo zná. [65]

V červnu 2017 si Breivik změnil občanské jméno na Fjotolf Hansen. [41]

3.2 Charlie Hebdo

„Je čas žít nebo zemřít: Charlie Hebdo bude žít.“ [42]

Časopis *Charlie Hebdo* začal vycházet v roce 1970. Jedná se o francouzský satirický magazín, který publikuje komiksy, vtipy, karikatury, reportáže a fejetony. Je převážně levicově orientovaný. Terčem vtipů bývá náboženství, včetně křesťanství, islámu a judaismu, politická a kulturní témata. [42]

Ve středu 7. ledna 2015 přijela maskovaná dvojice útočníků před redakci časopisu. Ozbrojenci s kalašnikovy přepadli vycházející zaměstnankyni, pod pohrůžkou násilí ji donutili odkódovat zabezpečené vstupní dveře. V redakci začali střílet, zanechali za sebou 12 mrtvých a 8 zraněných. Podle svědků útočníci volali *Alláh Akbar*. První zasahující policista přijel na místo útoku na kole. Tento policista, stejně jako útočníci, byl muslim, rodilý Francouz. Byl zastřelen jedním z útočníků. První policejní auto se snažilo útočnickům zablokovat únikovou cestu, útočníci pokračovali ve střelbě. Jako útočníci byli identifikováni dva bratři, oba francouzští občané: Said Kouachi (nar. 7. září 1980) a Chérif Kouachi (nar. 29. listopadu 1982). Chérif byl již dříve odsouzen jako terorista a odpykal si trest ve francouzském vězení za nábor muslimů do výcvikových táborů al-Káidy. V pátek 9. ledna 2015 byli obklíčeni a následně zastřeleni v objektu tiskárny v Dammartin-en-Goële. [43] [44]

V tomto případě se nejednalo o útok na náhodný cíl. Redakce časopisu *Charlie Hebdo* byla vybrána kvůli publikaci vtipů na různá sociální témata a upozorňování na náboženské problémy. V posledním čísle před útokem se zaměřili výhradně na parodování proroka Mohammeda (podle Koránu nesmí být prorok zobrazován). Útočníci se hlásili k jemenské odnoži Al-Káidy, jeden z bratrů hovořil o jejich příslušnosti k IS.

Pařížské útoky vyvolaly celosvětovou vlnu solidarity. Na sociálních sítích se zpopularizovalo heslo *“Je suis Charlie”*, které lidé používali při vyjadřování kondolencí. Tehdejší francouzský prezident François Hollande vyhlásil ve Francii po útocích nejvyšší stav ohrožení, následovalo zpřísnění bezpečnostních opatření a zavedení kontrol. Ostrahu památek a jiných veřejných míst posílila společně s armádou francouzská policie. [42] [44]

3.3 Ali David Sonboly

Ali Sonboly byl mladý Němec íránského původu. Narodil se 20. dubna 1998 v Mnichově. Jeho rodiče přišli do Německa v 90. letech jako žadatelé o azyl. Bydlel s rodiči a bratrem ve čtvrti Maxvorstadt. Vyrůstal v šíitské rodině. Sousedé ho popisovali jako zdvořilého chlapce. Podle policie neměl žádný kriminální záznam. Přivydělával si roznosem novin. V květnu 2016 si změnil jméno z Aliho na Davida. Spekuluje se o jeho konverzi ke křesťanství.

Ví se, že trpěl depresemi. Ve škole byl dlouhodobě šikanován svými spolužáky. Sonboly byl fascinován útoky aktivních střelců. Měl zápisník s výstřižky o hromadných střelbách, vlastnil i několik publikací na toto téma. Studoval průběh masakru ve škole ve Winnendenu (Bádensko-Württembersko, 11.března 2009), Winnenden navštívil a fotil si místo útoku. [66] [70]

Údajně se chlubil tím, že měl narozeniny ve stejný den jako Adolf Hitler. Byl hrdý na to, že je jako Íránec, členem árijské rasy. Považoval se za nadřazeného Turkům a Arabům, nesnášel německé imigranty. Sympatizoval s krajně pravicovou stranou *Alternative für Deutschland*. V aplikaci WhatsApp si krátce před útokem změnil profilový obrázek, použil fotografii norského teroristy Anderse Breivika. [67]

Osmnáctiletý David Sonboly zaútočil 22. července 2016 v Mnichově. Nejprve byl hlášen útok na náměstí Karlsplatz, to se však ukázalo jako mylná informace. Pod falešným profilem na Facebooku sezval mladistvé k bistru McDonald's před obchodním centrem Olympia. Studenty přilákala nabídka jídla zdarma. Střelba se brzy ozývala i přímo z obchodního domu. Policisté se původně domnívali, že jde o několik útočníků. Při útoku Sonboly mimo jiné vykřikoval: „*Ich bin Deutscher* ” (Jsem Němec); „*Ich bin hier geboren*” (Narodil jsem se tu). Sonboly vypálil 59 ran, zastřelil 9 mladistvých, 16 dalších osob zranil. Mezi oběťmi byli několik dětí imigrantů původem z Kosova, Řecka a Turecka. Při policejním zásahu spáchal Sonboly sebevraždu. [66]

Na útok se dlouhodobě připravoval. Pistole, se kterou střílel, byla původně předělaná na divadelní rekvizitu a poté nelegálně zpět na funkční zbraň. Glock 17 si Sonboly pořídil v roce 2015 přes darknet ze Slovenska. Při útoku u sebe měl 300 nábojů. [66] [68]

Bezpečnostní složky vydaly varování, aby se lidé vyhýbali místům s vyšší koncentrací osob. Byl přerušen provoz metra a dalších spojů hromadné dopravy, hlavní nádraží bylo evakuováno. Úřady vyzvaly obyvatelstvo k ukrytí. Mnozí občané u sebe doma ukryvali i náhodné kolemjdoucí.

V reakci na útok plánují němečtí politici zpřísnění už tak v Německu přísných pravidel k držení a nákupu zbraní. Dalším opatřením by mělo být navýšení členů policie, posílení zásahových jednotek, obnova vybavení (lepší vesty, přilby, pancéřovaná auta). Bavorsko navrhuje zvýšení počtu kamer na veřejných místech. [68]

4 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

Základním cílem teoretické části diplomové práce je přinést ucelený náhled na problematiku terorismu.

Součástí je vymezení a vysvětlení jednotlivých pojmů týkajících se této oblasti. Dalším cílem teoretické části je seznámení s aktuální bezpečnostní situací. Za tímto účelem se zabýváme událostmi v Severní Africe a v Levantě.

V praktické části je hlavním cílem potvrzení či vyvrácení námi navržených hypotéz. Při tom budeme vycházet z datové analýzy a výsledků SWOT analýz

Cíle práce:

- Seznámit čtenáře s aktuální bezpečnostní situací v Evropě;
- popsat a charakterizovat nejčastější pachatele teroristických útoků;
- analýza proběhnuvších útoků v letech 2006 - 2016;
- zmapování průběhu vybraných teroristických útoků;
- přinést ucelený náhled na současnou zbraňovou legislativu.

4.1 Stanovení hypotéz

V diplomové práci jsme si stanovili následující hypotézy:

HYPOTÉZA 1 *Předpokládáme, že počet obětí je přímo úměrný počtu útoků provedených střelnou zbraní.*

HYPOTÉZA 2 *Předpokládáme, že většina teroristických útoků je páchána hnutím IS nebo jeho sympatizanty.*

HYPOTÉZA 3 Předpokládáme, že zbraňová legislativa reaguje na nárůst počtu teroristických útoků střelnými zbraněmi.

4.2 Etický aspekt práce

Etický postup při zpracování každé práce je významný. Jedná se nejen o základní podmínku autorství práce, uvedenou v prohlášení diplomové práce, i pro využití informačních zdrojů. Při zpracování veškerých údajů bude postupováno s nejvyšší pečlivostí a bude prováděna zpětná kontrola. Pokud nastane případ, kdy nebude z jakýchkoliv důvodů možné získat relevantní data, nikdy nedojde k jejich intuitivnímu doplňování ani k umělé tvorbě dat. V případě modifikace nebo imputace dat bude vždy uveden důvod a použitý postup. Obdobně bude dodrženo pravidlo pro zpracování relevantních záznamů. Při psaní práce nebude docházet k proškrtávání dat, které by neodpovídaly očekávaným závěrům, nebo které by vykazovaly odlehle hodnoty. V případě, že některá data nebo záznamy budou ze zpracování vyřazeny, bude vždy uveden důvod jejich vyřazení. [45]

Data použitá v grafech a analýzách pocházejí z publikací *Terrorism Situation & Trend Report* (dále jen „TE-SAT“), které každoročně vydává Europol, a z *Global Terrorism Database* (dále jen „GTD“), tu spravuje National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (dále jen „START“), University of Maryland.

Europol má zpracovanou jednotnou metodiku, kterou musí dodržovat všechny členské státy EU. Podle rozhodnutí Rady EU ze dne 20. září 2005 (2005/671/SVV), o výměně informací a spolupráci týkající se teroristických trestných činů, se členskými státy ukládá povinnost shromažďovat všechny relevantní informace týkající se teroristických trestných činů a z nich vyplývající trestních vyšetřování prováděných donucovacími orgány a stanoví podmínky, zaslání těchto informací Europolu. [15] [22] [32] [43] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52]

GTD byla vytvořena již v roce 1970 jako komplexní metodologicky robustní soubor longitudinálních údajů o incidentech domácího (tj. na území Spojených států amerických) a mezinárodního terorismu. Jeho primárním účelem je umožnit výzkumníkům a analytikům lepší porozumění fenoménu terorismu. GTD je speciálně navržena tak, aby byla přístupná nejnovějším kvantitativním analytickým technikám používaným v sociálních a výpočetních vědách.

GTD byla navržena tak, aby shromáždila celou řadu etiologických a situačních proměnných, které se týkají každého teroristického incidentu. V závislosti na dostupnosti informací databáze zaznamenává až 120 samostatných atributů u každého incidentu. Pro statistickou analýzu je to možné využít data o:

- datum události,
- země (stát / provincie),
- město,
- název skupiny pachatelů,
- taktika použitá při útoku,
- povaha cíle (typ a podtyp, až tři cíle),
- identitu, korporaci a státní příslušnost cíle (až do tří národností),
- typ použitých zbraní (typ a podtyp, až tři druhy zbraní),
- zda byl incident považován za úspěšný,
- celkový počet úmrtí (osoby, teroristé),
- celkový počet zraněných (osoby, teroristé).

Další proměnné poskytují informace jedinečné pro konkrétní typy případů, včetně únosů, braní rukojmí a únosů.

START čerpá informace výhradně z veřejně dostupných, otevřených zdrojových materiálů. Jedná se o archivy elektronických zpráv, existující soubory dat, sekundární zdrojové materiály, jako jsou knihy a časopisy a právní dokumenty. Veškeré informace obsažené v GTD odrážejí to, co je uvedeno v těchto zdrojích. Pokud je k dispozici nová informace, může být záznam o události podle potřeby a vhodnosti změněn.

V námi sledovaném období 2006 – 2016 byla data shromažďována následně. Případy, k nimž došlo od roku 1998 do března 2008, byly identifikovány a kódovány Centrem terorismu a zpravodajských studií ve spolupráci se START. Od dubna 2008 do října 2011 vyhledával informace Institut pro studium násilných skupin z univerzity v New Havenu. Od listopadu 2011, provádějí shromažďování dat pro GTD přímo zaměstnanci START na University of Maryland. Výzkumníci START průběžně pracovali na doplňování informací o dalších případech po celou dobu existence GTD.

Tvůrci GTD se při posuzování, zda se jedná o teroristický čin, řídí následujícími body:

1. Násilný akt byl zaměřen na dosažení politického, ekonomického, náboženského nebo sociálního cíle;
2. Násilný čin zahrnoval důkazy o úmyslu přinést, zastrašit nebo předat nějakou jinou zprávu většímu publiku (nebo divákům) jiným než bezprostředním obětem;
3. Násilný čin neodpovídal pravidlům a zásadám mezinárodního humanitárního práva. [53]

4.3 Používané pojmy

V diplomové práci je používáno rozdělení terorismu podle ideové motivace na:

- džihádistické,
- levicové,
- pravicové,
- separatistické,
- single-issue,
- a nespecifikované teroristické útoky.

Džihádistické teroristické činy jsou ty, které jsou páčány s myšlenkou, které odmítá demokracii založenou na náboženských základech a používá k popisu současné situace historické srovnání se středověkými křížovými výpravami. v těchto srovnáních vychází z premisy, že sunnitský islám čelí

"křížácké alianci" složené ze šiitů, křesťanů a Židů. Mezi džihádisty řadíme stoupence IS, Al-Káidy a muslimské extremisty.

Levicové teroristické skupiny se snaží nahradit celý politický, společenský a ekonomický systém státu zavedením komunistické nebo socialistické struktury a beztržní společnosti. Jejich ideologie je často marxisticko-leninská. Podkategorií levicového extremismu je anarchistický terorismus, který podporuje revoluční, antikapitalistickou a antiautoritativní agendu. Příklady levicových teroristických skupin jsou italská *Brigata Rosse* (Červená brigáda) a řecká revoluční organizace *17. listopadu*.

Pravicové teroristické organizace se snaží změnit celý politický, společenský a ekonomický systém státu na základě extremistického pravicového modelu. Základním pojmem v pravicovém extremismu je nadřazenost nebo myšlenka, že určitá skupina lidí sdílejících společný prvek (národ, rasa, kultura atd.) je nadřazená všem ostatním lidem. Sami sebe přiřazují k elitní skupině, domnívají se, že jejich přirozené právo je vládnout ostatnímu obyvatelstvu. Rasistické chování, autoritarismus, xenofobie a nepřátelství vůči přistěhovalcům patří mezi běžné postoje pravicových extremistů. Pravicový terorismus se týká použití teroristického násilí pravicovými skupinami. Pravicové extremistické skupiny jsou neonacistické, neo-fašistické a ultra-nacionalistické.

Separatistické a etnonacionalistické teroristické skupiny jsou motivovány nacionalismem, etnikem a/ nebo náboženstvím. Separatistické skupiny se snaží vyjmout část území z větší země nebo připojit území z jedné země ke druhé a vytvořit tak nový stát. V těchto typech skupin nejsou neobvyklé ani levicové nebo pravicové ideologické prvky. Do této kategorie spadá *Euskadi Ta Askatasuna*, Baskicko a jeho svoboda (dále jen „ETA“) a neméně známá Irská republikánská armáda (dále jen „IRA“).

Rozeznáváme i tzv. **single-issue** terorismus, kdy se jednotlivé extrémistické skupiny snaží změnit konkrétní politiku nebo praxi, na rozdíl od nahrazení celého politického, sociálního a ekonomického systému ve společnosti/ státě. Skupiny z této kategorie se obvykle zabývají právy zvířat, ochranou životního prostředí, kampaně proti potratům apod. K této kategorii řadíme *Earth Liberation Front* a *Front of Liberation Animal*. [52]

5 METODIKA

V rámci praktické části práce jsme použili několik metod.

Komparace je základní metodou pro tvorbu odborného díla. Jde o výzkum o průběhu a výsledcích porovnání, srovnání, přirovnání dvou a více textů, přístupů, pojetí či jiných skutečností.

Statistika je věda, která hledá vztahy ukryté v datech. Všechna data obsahují nějakou informaci, která je ukryta v souboru dat a není přímo uchopitelná. Pomocí statistického zpracování získáváme z dat potřebné informace k dalšímu vyhodnocení a interpretaci. Důležitou součástí statistické analýzy jsou grafy pro přehledné zobrazení jak základních vztahů mezi daty, tak i výsledků modelování.

Podstatnou součástí analýzy je i příprava dat. Použití statistických metod na nekvalitní data zákonitě povede ke zkresleným výsledkům a tak i ke špatnému pochopení analyzované problematiky. [45] [27]

SWOT analýza patří k nejznámějším a nejrozšířenějším metodám. Je kombinací analýzy interních a externích faktorů prostředí, umožňuje posoudit silné a slabé stránky organizace a posoudit možná rizika a příležitosti vyplývající ze situace v externím prostředí. Její název pochází z anglických výrazů *strength, weakness, opportunities, threats* (silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby). Na základě vyhodnocení jednotlivých faktorů a jejich síly je volena vhodná strategie.

Tabulka 1 - Příklad matice SWOT analýzy

	Příležitosti	Hrozby
Silné stránky	<ul style="list-style-type: none"> • Expanze • Zkušený personál	<ul style="list-style-type: none"> • Upevnění postavení • Odražení konkurence
Slabé stránky	<ul style="list-style-type: none"> • Posílení pozic • Eliminace vnitřních nedostatků	<ul style="list-style-type: none"> • Odchod z trhu • Posouzení kompromisů

Přestože je tato metoda velmi oblíbená, je zapotřebí uvažovat i o určitých úskalích spojených s hodnocením množství a síly vlivu různých faktorů v jednotlivých kvadrantech. V první řadě je důležité správně identifikovat všechny rozhodující faktory interního i externího prostředí a pokusit se, co nejkvalifikovaněji posoudit jejich význam ve sledované oblasti. (např. kvalifikovaný zkušený personál bude důležitou silnou stránkou jen tehdy, když konkurence tuto kvalitu nemá; nárůst nových možných zákazníků bude příležitostí jen tehdy, když bude organizace schopná reagovat na novou situaci pružněji než konkurence). [27]

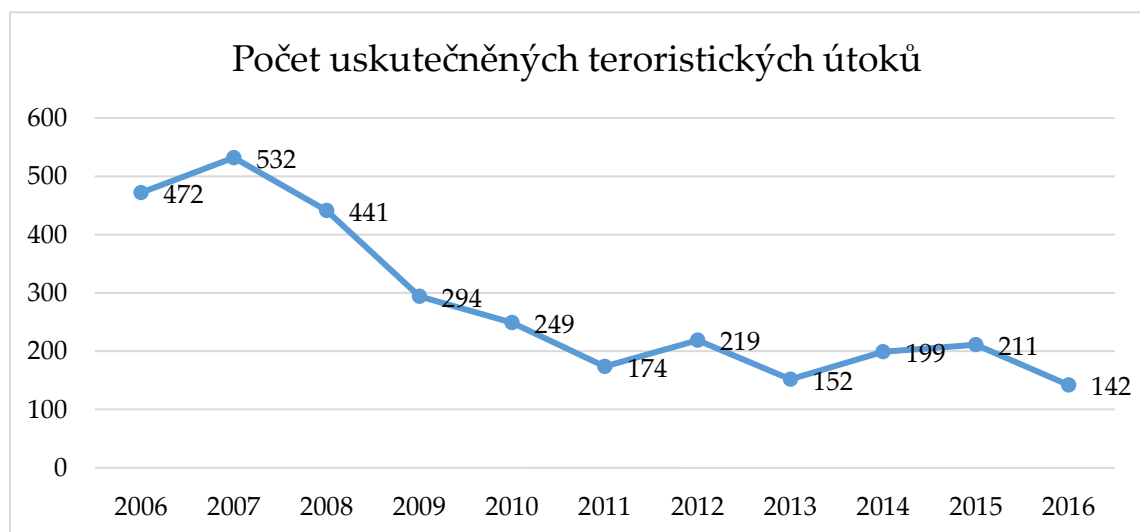

6 VÝZKUM

Nejprve se zaměříme na rozbor teroristických útoků všech druhů ve sledovaném období 2006 - 2016. Poté se budeme věnovat jen útokům střelnou zbraní. Výsledky vzájemně porovnáme. V další části práce se zaměříme na rozbor zbraňové legislativy.

6.1 Teroristické útoky

6.1.1 Počty teroristických útoků

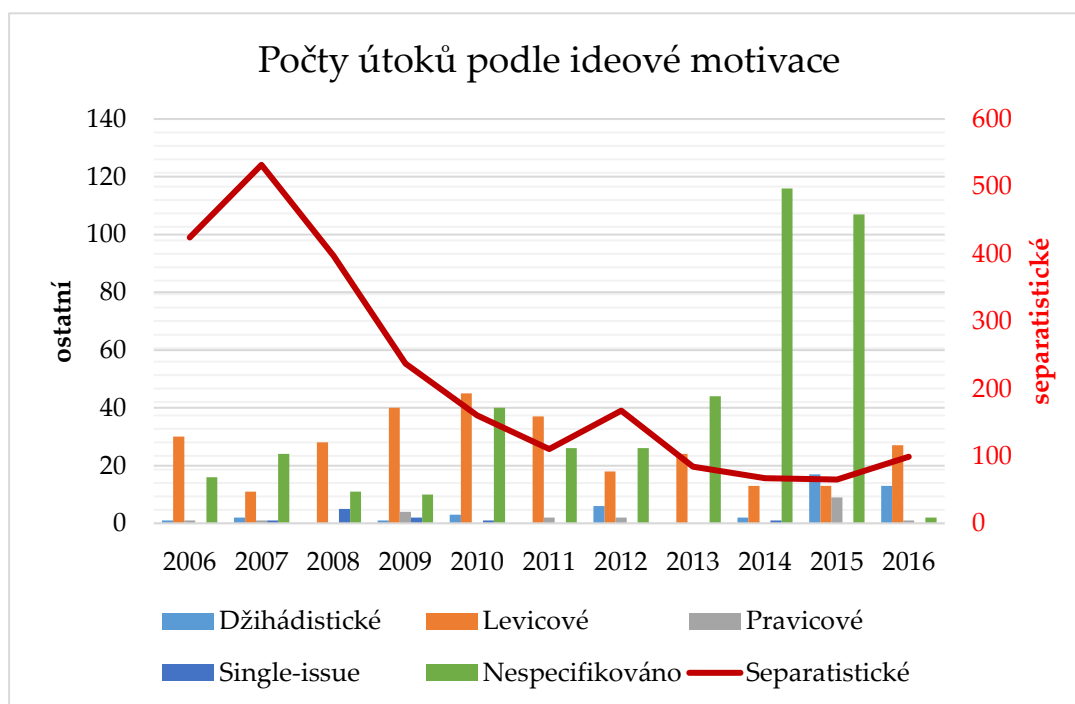

Graf 2 - Počet uskutečněných teroristických útoků

Popis dat: Ve vodorovné ose jsou vyznačeny jednotlivé roky ve sledovaném období 2006 - 2016. Celkové počty teroristických útoků za konkrétní roky jsou vyneseny na svislé ose v levé části grafu.

Interpretace dat: Z grafu je jasně patrná klesající tendence počtu spáchaných teroristických útoků. Nejvíce útoků se odehrálo v roce 2007 (532), nejméně naopak v letech 2013 (152) a 2016 (142).

6.1.2 Počty teroristických útoků podle ideové motivace

Graf 3 – Počty útoků podle ideové motivace

Popis dat: V grafu byly kvůli velkému rozdílu hodnot použity dvě vertikální osy. Levá vertikální osa obsahuje číselné hodnoty ke sloupcovému grafu. Pravá vertikální osa obsahuje číselné hodnoty pouze k separatistickým útokům, jejichž hodnoty jsou vyjádřeny spojnicovým grafem. Údaje za rok 2009 jsou mírně zkreslena, neboť nejsou dostupná data z Velké Británie.

Interpretace dat: Ve spojnicovém grafu separatistických útoků se objevují dva vrcholy – v roce 2007 a v roce 2012. Od roku 2011 můžeme pozorovat výrazný nárůst blíže nspecifikovaných útoků. Od roku 2014 se vyskytuje rapidní nárůst džihádisticky motivovaného terorismu.

ETA bojovala od roku 1968 za samostatný baskický stát, který by se podle ní měl skládat z několika španělských a francouzských provincií. ETA ohlásila příměří poprvé v březnu 2006, pak jej ale nedodržela. ETA využívala k páchání mnoha útoků nízké intenzity organizaci *Taldes Y*. Takto dále vyvíjela tlak na španělskou vládu a prokazovala svým stoupencům a příznivcům své odhodlání bojovat za své cíle. Již 30. prosince 2006 spáchala útok na letišti v Madridu, který si vyžádal několik raněných a obětí. Během června a července 2009 spáchala ETA dva bombové útoky na policejní úředníky ve Španělsku. V roce 2010 ETA zabila policistu ve Francii. [47] [48] [49]

V říjnu roku 2011 separatisté ohlásili trvalé příměří, vláda jim však nedůvěřovala a požadovala jejich úplné odzbrojení. První seznamy s úkryty zbraní, střeliva a výbušnin předala ETA francouzské policii 7. dubna 2017. [15] Separatistická organizace ETA v roce 2014 poprvé ujistila, že nadobro končí s ozbrojeným bojem a chce zahájit novou etapu své činnosti.

IRA se na podzim roku 2006 taktéž vzdala terorismu. IRA zrušila řadu svých klíčových orgánů, zodpovědných za násilí a terorismus, rozpustila vojenskou síť a odvolala dobrovolníky. Tehdy IRA avizovala, že bude své zájmy nadále prosazovat jen demokratickými metodami. [46]

V roce 2007 došlo k výraznému nárůstu počtu separatistických útoků. 88 % ze všech hlášených teroristických útoků v roce 2007 bylo spácháno separatistickými organizacemi na území Francie a Španělska. Útoky byly zapříčiněny baskickými a korsickými separatisty. Na území Německa došlo k separatistickým útokům vyvolaným eskalací Turecko-Kurdského konfliktu. Útoky spáchali Kurdští separatisté.

Francie zaznamenala mírný pokles počtu útoků ve srovnání s rokem 2006. Ve Španělsku naopak došlo k 95% nárůstu. Nárůst částečně vysvětluje konec příměří mezi ETA a španělskou vládou. Počátkem roku 2007 ETA uvedla, že i přes útok na Madridském letišti ze dne 30. prosince 2006, stále považuje jednostranné příměří z března 2006 za platné. Nicméně 6. června 2007, ETA veřejně oznámila ukončení příměří. V roce 2007 byla ETA odpovědná za celkovou částku deset útoků ve Španělsku a jednoho ve Francii. [47]

Terče útoků zůstaly závislé na politických cílech dotyčných skupin. Stejně jako v předchozích letech se korsické separatistické skupiny zaměřovaly především na útoky proti jednotlivcům a soukromému majetku, baskická ETA tradičně útočila na vládní cíle a podniky. [48] V roce 2009 bylo spácháno 237 útoků se separatistickou motivací z toho 124 v Severním Irsku, ve Španělsku došlo k poklesu z 35 na 14 útoků spáchaných ETA. [49]

Během roku 2010 vzrostl počet separatistických teroristických útoků ve Francii i ve Velké Británii, ve Španělsku naopak počet útoků oproti předchozímu roku poklesl. I pro rok 2011 byl charakteristický pokles teroristických aktivit ze strany ETA (a jejích podpůrných skupin).

Nejdůležitější komuniké vydané v roce 2011 bylo zveřejněné 10. ledna. ETA oznámila všeobecné a trvalé příměří. Ve svém prohlášení z 20. října zveřejnila své rozhodnutí definitivně zastavit ozbrojené akce. Ačkoli v roce 2011 ETA oznámila trvalé příměří a konec své kampaně vybírání peníze přes vydírání, nábor nových členů a shromažďování informací o nových a budoucích cílech stále probíhala. ETA neoznámila svou kapitulaci ani neprozradila, kde se nachází úkryty zbraní. [15]

V roce 2012 ETA nespáchala žádný útok. Počty nacionalistických a separatistických útoků výrazně poklesly - ze 167 v roce 2012 na 84 v roce 2013. ETA dodržuje příměří a omezuje svou činnost pouze na vydávání politických komuniké. [32]

Organizace Islámský stát spáchala první útok v roce 2014. V dalším roce spáchala devět útoků. V roce 2016 se IS přihlásil ke 3 útokům. Během tří let spáchal IS celkem 13 útoků, které si vyžádaly 176 mrtvých a 687 raněných. V sedmi případech byly použity výbušniny, v pěti případech šlo o použití střelných zbraní.

Společně s poklesem výskytu separatistických útoků a nárůstem džihádistického terorismu dochází k výraznému navýšení počtu obětí. Zatímco separatisté dávali přednost demonstrativnímu terorismu, džihádisté využívají destruktivního terorismu.

Demonstrativní terorismus má nejčastěji podobu výhružek, předem nahlášených útoků a atentátů (cílené zabíjení politiků, vojenských představitelů, policistů). Cílem demonstrativního terorismu není zabít obyvatelstvo, ale pouze přilákat pozornost⁴. Tento modus operandi využívala hlavně španělská ETA. [28]

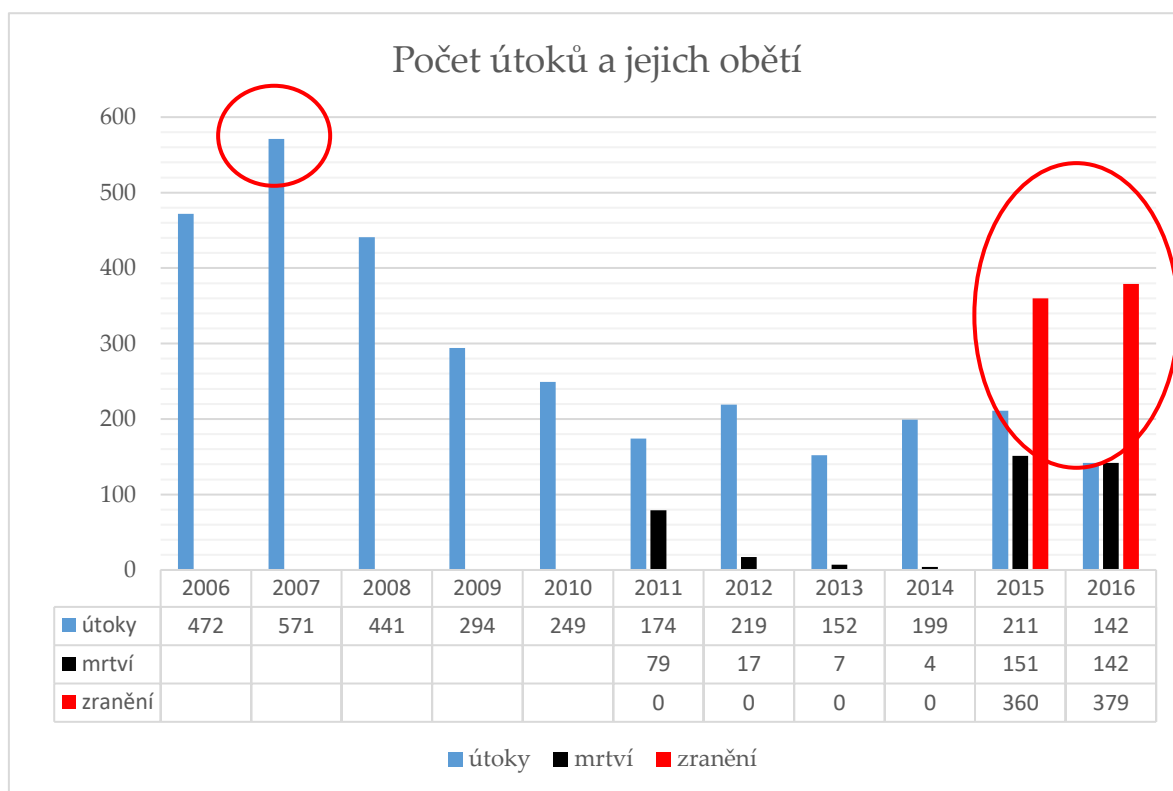
Destruktivní terorismus je modem operandi pro skupiny patřící k mezinárodnímu terorismu. Je typický vysokým počtem obětí na straně civilního

---

⁴ Příklad: Organizace předem zavolá, že v obchodním centru je nálož a že je potřeba daný prostor vyklidit.

obyvatelstva. Oběti mají symbolizovat odhodlání a krutost teroristické skupiny. Použité metody boje jsou bombové výbuchy, sebevražedné atentáty, obchod se zbraněmi a narkotiky apod. Prvky destruktivního terorismu se objevují i u globálního terorismu. [28]

6.1.3 Počty teroristických útoků a jejich obětí

Graf 4 - Počet uskutečněných teroristických útoků a jejich obětí

Popis dat: Ve vodorovné ose jsou vyznačeny jednotlivé roky ve sledovaném období 2006 - 2016. Ve vertikální ose jsou pouze číselné hodnoty. Údaje o zraněných (červeně) a mrtvých (černě) jsou dostupné za roky 2011 - 2016. Souhrnné údaje za Velkou Británii pro rok 2009 nejsou dostupné.

Interpretace dat: Od roku 2007 do roku 2011 počet útoků stabilně klesal. Počínaje rokem 2012 oscilují roční počty útoků kolem 200. Zatímco počty útoků meziročně klesají, zvyšuje se množství raněných a usmrcených osob.

Nejvíce útoků proběhlo v roce 2007. Z 571 útoků v roce 2007 bylo 517 vykonáno separatistickými teroristickými organizacemi ve Francii a ve Španělsku. Naprostá většina těchto útoků měla způsobit "pouze" materiální

škody. ETA se tradičně zaměřovala na ničení majetku a útoky na kritickou infrastrukturu [47]

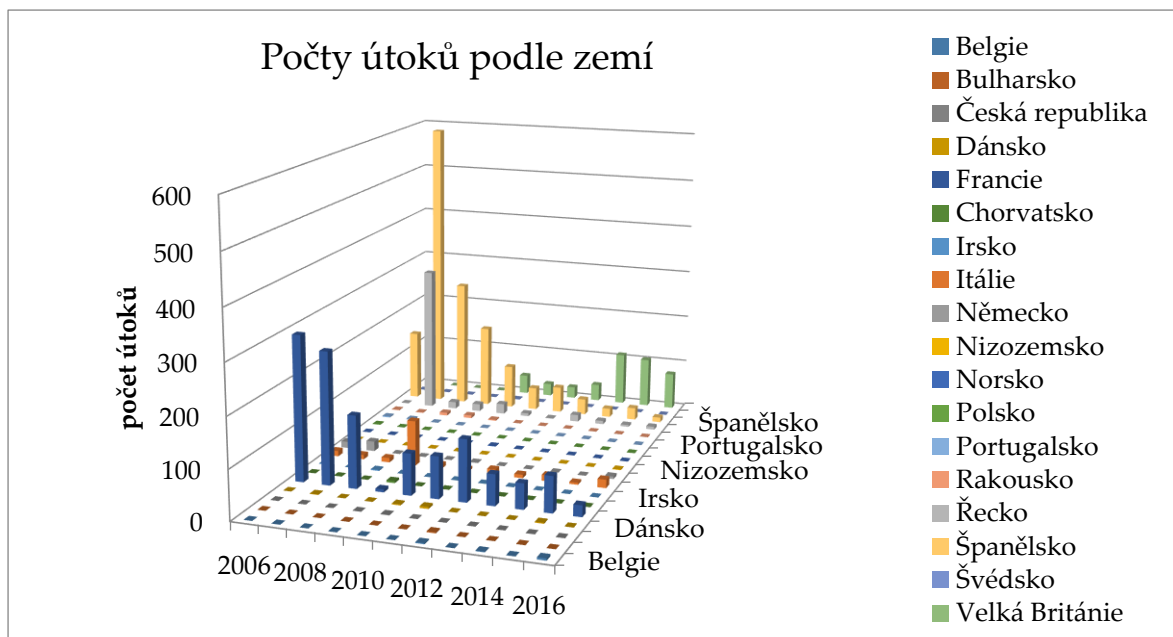
V roce 2011 došlo k útokům v Oslu a na ostrově Utoya, které spáchal Anders Breivik. Při jeho útocích zemřelo 69 osob.

Počínaje rokem 2015 došlo ke znatelnému nárůstu džihádisticky inspirovaného terorismu. V roce 2014 se uskutečnily čtyři útoky, v roce 2015 jich bylo již sedmnáct. K většině z útoků se přihlásil IS.

- 7. ledna 2015 - Paříž, Francie - *Charlie Hebdo*, dvanáct mrtvých a osm zraněných, Al-Káida/ IS, viz kapitola 3.2
- 8. ledna 2015 - Paříž, Francie - útočník zastřelil neozbrojenou policistku, IS
- 9. ledna 2015 - Paříž, Francie - útočník z 8.1. zabil čtyři osoby, IS
- 3. února 2015 - Nice, Francie - tři vojáci byli zraněni po útoku nožem.
- 14. února 2015 - Kodaň, Dánsko - střelec zaútočil na konferenci, kde byl hostem i Švédský karikaturista. Zabil známého filmového režiséra a poranil tři policisty. Tentýž útočník založil o pár hodin později oheň před synagogou, zabil židovského strážného a zranil další dva policisty.
- 26. června 2015 - Saint-Quentin-Fallavier, Francie - pachatel rozmístil několik výbušných zařízení v areálu chemičky, předtím útočník setnul jednomu muži hlavu a umístil ji na plot chemického závodu
- 21. srpna 2015 - Amsterdam/ Paříž - džihádistický extrémista, hlásící se k IS, zaútočil v rychlovlaku. Pachatel byl vyzbrojen útočnou puškou, pistolí a nožem. Zastřelil jednoho cestujícího. Byl přemožen ostatními cestujícími.
- 17. září 2015 - Berlín, Německo - útočník zranil nožem policistku
- 13. listopadu 2015 - Paříž, Francie - série koordinovaných útoků na fotbalový stadion, klub Bataclan, kavárny a restaurace v centru města, zemřelo 130 osob, 368 osob bylo zraněno. K útokům se přihlásil IS.
- 6. prosince 2015 - Londýn, Velká Británie - útočník pobodal tři osoby v londýnském metru. Svědci tvrdí, že útočník vykřikoval: „*Je to za Sýrii!*“

Za rok 2015 došlo ke 151 úmrtí, z toho 148 ve Francii, dvěma v Dánsku a jednom v Řecku. 103 útoků bylo hlášeno ve Velké Británii, 72 ve Francii a 25 ve Španělsku. [43]

Nejméně útoků bylo naopak uskutečněno v roce 2016 a to 142. Rok 2016 má bohužel i další prvenství. Tento rok si vyžádal nejvíce obětí v řadách obyvatelstva. Během roku 2016 zemřelo 142 osob a dalších 379 bylo zraněno.

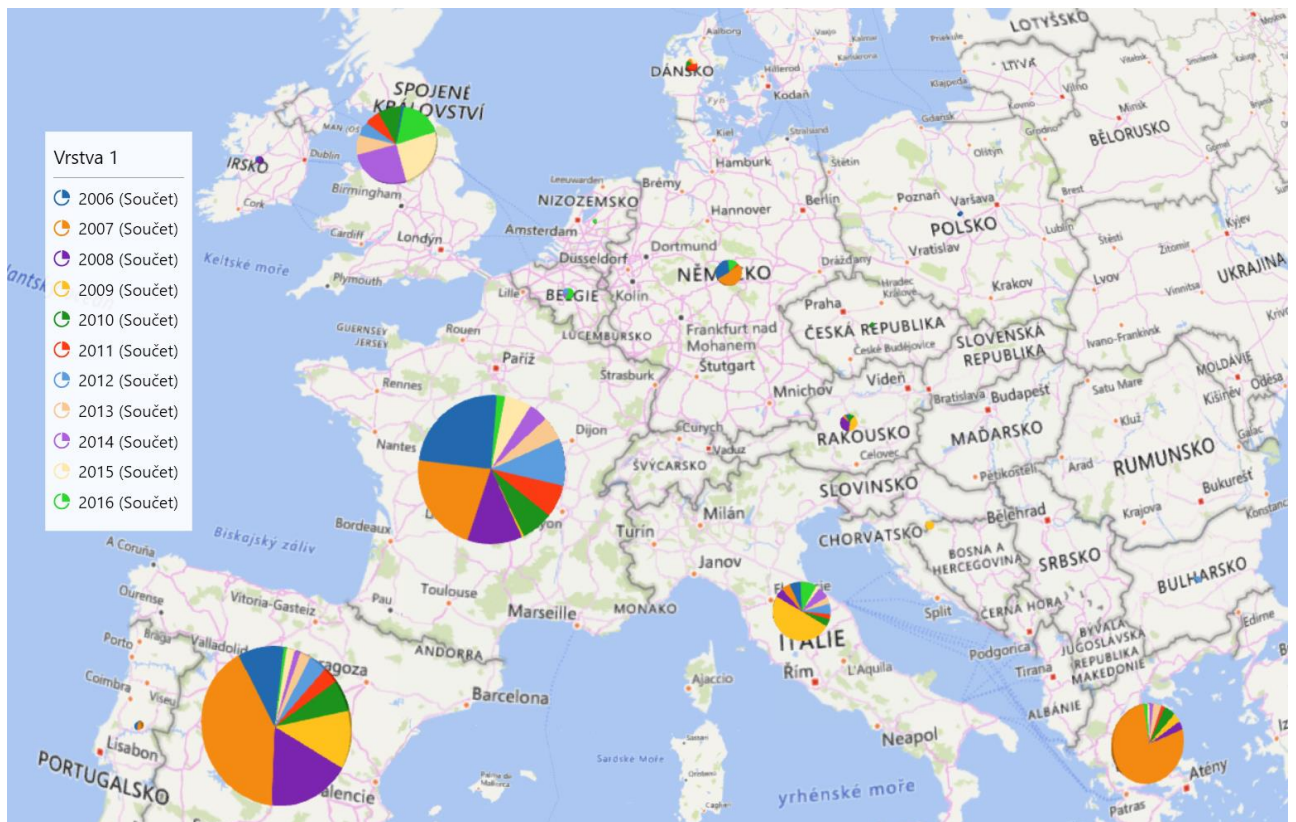
Graf 5 - Počty útoků podle zemí

Popis dat: Vodorovná osa grafu v první úrovni představuje časovou osu. Grafické zobrazení zahrnuje údaje za souvislé časové období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2016. Počty útoků za konkrétní roky jsou vyneseny na svislé ose v levé části grafu. Hloubková osa v pravé části grafu umožňuje prostorové rozložení a názornou prezentaci počtu útoků ve sledovaných letech přiřazenou ke konkrétním státům. Státy jsou seřazeny abecedně. Pro zvýšení přehlednosti zobrazených dat v malém prostoru grafu byly sloupce barevně odlišeny podle států.

Interpretace dat: Z grafu snadno vyčteme, že nejčastějším cílem útoků byly státy Francie, Řecko, Španělsko a Velká Británie.

Jiný pohled na tatož data získáme jejich promítnutím do mapového podkladu. V následující mapě jsou vykresleny počty útoků podle jednotlivých

let, velikost koláčového grafu vždy vyjadřuje celkový součet útoků. Jednotlivé roky jsou barevně odlišené, viz legenda v levé části obrázku.

Obrázek 2 - Grafické znázornění počtu útoků v mapě. Zdroj dat [53], zpracování vlastní.

Na území Francie a Španělska operovala separatistická organizace ETA. Francie se dlouhodobě potýká s korsickým separatismem (*Corsican Nationalists, Corsican National Liberation Front*) [64], skupiny *National Liberation Front of Provence, Breton Liberation Front* jsou také separatistické. Na jihu Francie působila ETA a baskičtí extrémisté. Francie je i cílem džihádistických útoků.

V Řecku většinou operují anarchistické skupiny (*Zero Tolerance, Conspiracy of Cells of Fire, Anti-State Justice, Solidarity with imprisoned members of Action Directe, Nihilists Faction, Alexandros Grigoropoulos Anarchist Attack Group, Powers of the Revolutionary Arc, Wild Freedom, Detonators od Social Uprisings, Revolutionary Continuity* apod.)

Ve Velké Británii byla činná organizace IRA, její odnože - *The New Irish Republican Army, Real Irish Republican Army, Continuity Irish Republican Army* jsou stále činné. Mezi další útočníky patří anarchistické a džihádistické skupiny.

V Itálii jsou aktivní hlavně anarchistické a neonacistické skupiny.

Mezi aktivní skupiny v Německu patří neonacistické *Der III. Weg* a *Freies Netz Sued*, levicoví extremisté, muslimští extremisté. Od roku 2015 se objevují anti-imigrantští extremisté. [53]

Z analyzovaných dat jsme vytvořili přehlednou mapu. Intenzita barvy vyjadřuje množství všech teroristických útoků ve sledovaném období.

Obrázek 3 - Množství útoků podle států. Zdroj dat [53], zpracování vlastní.

6.2 Útoky střelnou zbraní

V této kapitole se zabýváme pouze útoky provedenými za použití střelných zbraní.

6.2.1 Počty teroristických útoků

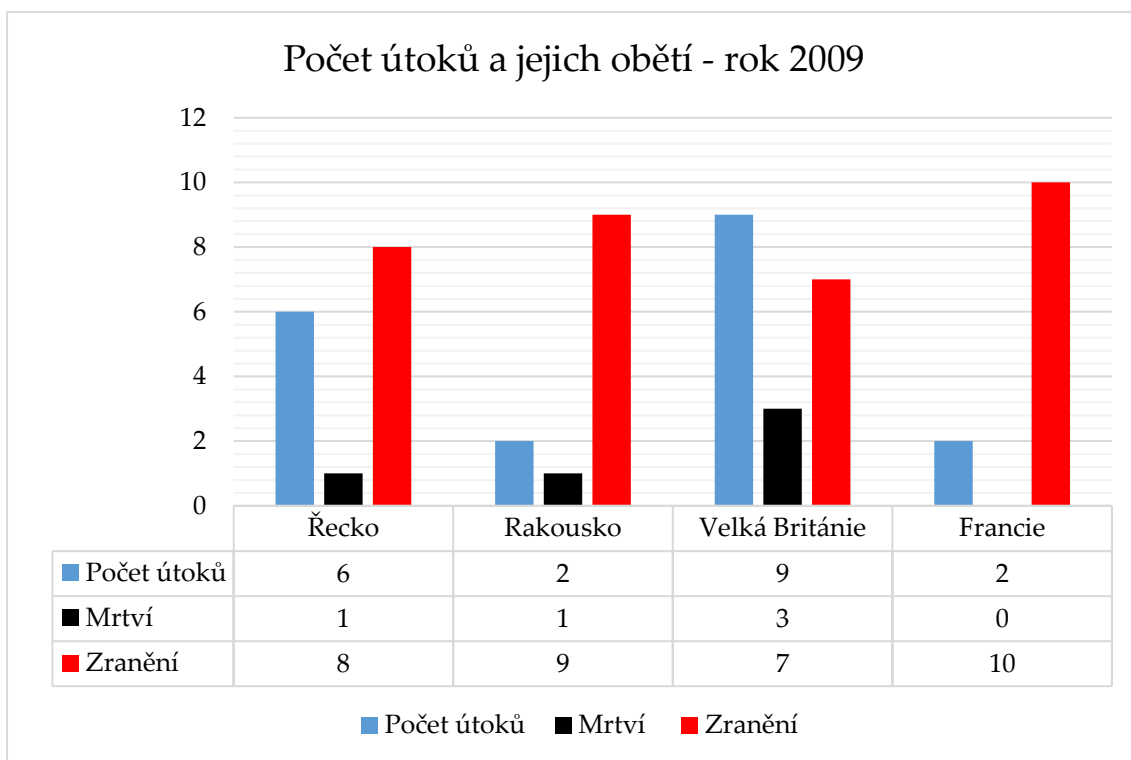
Graf 6 - Počet uskutečněných teroristických útoků střelnou zbraní

Popis dat: Ve vodorovné ose jsou vyznačeny jednotlivé roky ve sledovaném období 2006 - 2016. Celkové počty útoků střelnou zbraní za konkrétní roky jsou vyneseny na svislé ose v levé části grafu.

Interpretace dat: Z grafu je jasně patrný postupný nárůst útoků střelnou zbraní. Jako roky s význačnými hodnotami jsme identifikovali roky 2009 a 2015. Nejméně útoků se událo v roce 2008 (5).

Během roku 2009 bylo uskutečněno 19 útoků ve čtyřech státech.

Za rok 2015 bylo provedeno 36 teroristických útoků v pěti státech.

Graf 7 - Přehled útoků za rok 2009

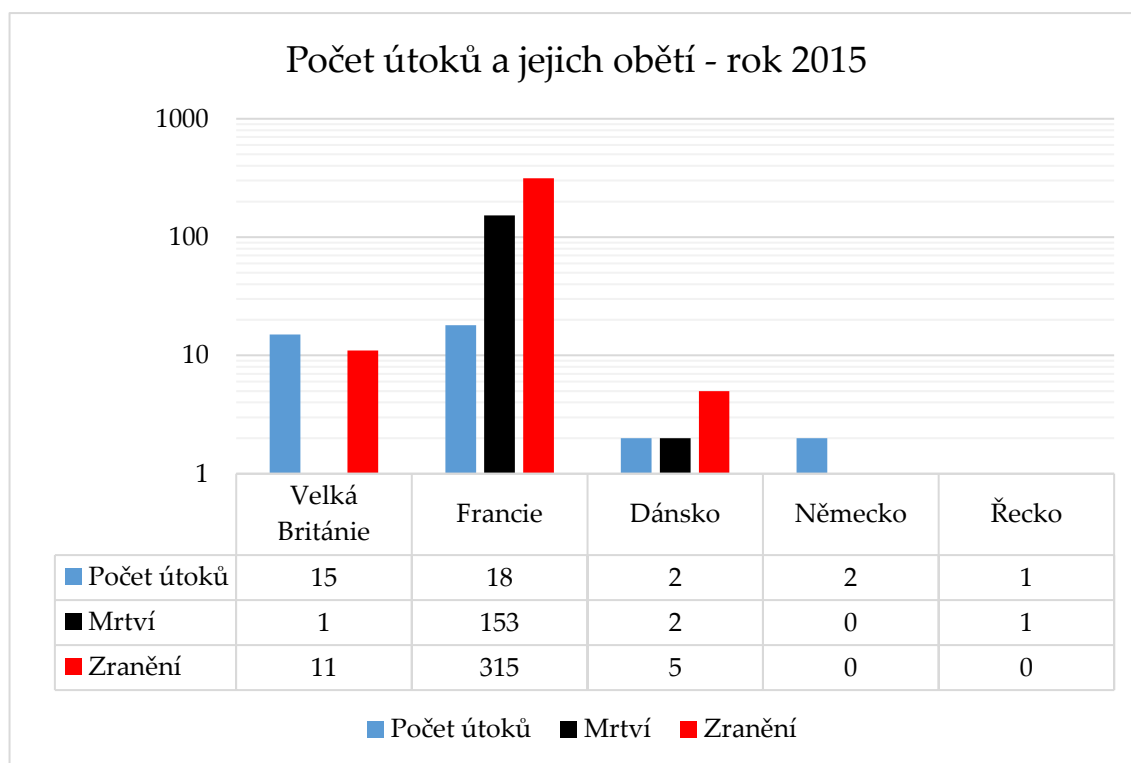
Popis dat: Ve vodorovné ose jsou vyznačeny jednotlivé státy, kde došlo k teroristickým útokům v roce 2009. Celkové počty útoků střelnou zbraní podle jednotlivých států jsou vyneseny na svislé ose v levé části grafu. Graf je pro přehlednost doplněn tabulkou s údaji o počtu obětí.

Interpretace dat: V Řecku došlo k šesti útokům. Původci útoků byly převážně anarchistické skupiny. Tři útoky má na svědomí anarchistická skupina *Revolutionary Struggle*. *Revolutionary Struggle* útočí na úřady, velvyslanectví a policejní stanice. Pět útoků z roku 2006 bylo mířeno proti policii (ozbrojené útoky, výbuchy), terčem šestého útoku byla telekomunikační soustava.

V Rakousku došlo ke dvěma teroristickým útokům. Původci útoků nejsou známi. Terči útoků bylo obyvatelstvo a náboženské instituce.

Ve Velké Británii se uskutečnilo devět teroristických útoků. Šest z nich je připisováno skupinám spřízněným s IRA (*The Provisional Irish Republican Army*, *Continuity Irish Republican Army*, *Real Irish Republican Army*). Ve čtyřech případech šlo o únosy osob, dva zbylé případy byly ozbrojené útoky na armádu a na policii.

V roce 2009 došlo ve Francii ke dvěma ozbrojeným útokům klasifikovaným jako teroristický čin. Původci útoků nejsou známi.

Graf 8 - Přehled útoků za rok 2015

Popis dat: Ve vodorovné ose jsou vyznačeny jednotlivé státy, kde došlo k teroristickým útokům v roce 2015. Celkové počty útoků střelnou zbraní podle jednotlivých států jsou vyneseny na svislé ose v levé části grafu. Kvůli velkému rozpětí hodnot bylo zvoleno logaritmické měřítko. Graf je pro větší přehlednost doplněn tabulkou s údaji o počtu obětí.

Interpretace dat: Ve Velké Británii došlo k patnácti ozbrojeným útokům. Čtyři z nich má na svědomí skupina *Loyalistů*, tři jsou připisovány skupině *The New Irish Republican Army*, další dva útoky provedla skupina *Dissident Republicans*. *Loyalisté* útočili na civilní obyvatelstvo v Coleraine, Balleymoney a v Bushmills. *The New Irish Republican Army* útočila na policii a v jednom případě i na civilní obyvatelstvo. *Dissident Republicans* si jako terč vybírají podniky a soukromý majetek obyvatelstva.

Francie byla v roce 2015 nejvíce postiženou zemí. Během roku 2015 v ní bylo spácháno 18 teroristických útoků, jedenáct se jich událo v lednu. Nejhorší útoky se uskutečnily v podvečer 13. listopadu v Paříži. Původci sedmi útoků jsou neznámí, zbylé útoky provedl IS, Al-Káida, muslimští extrémisté a džihádís-

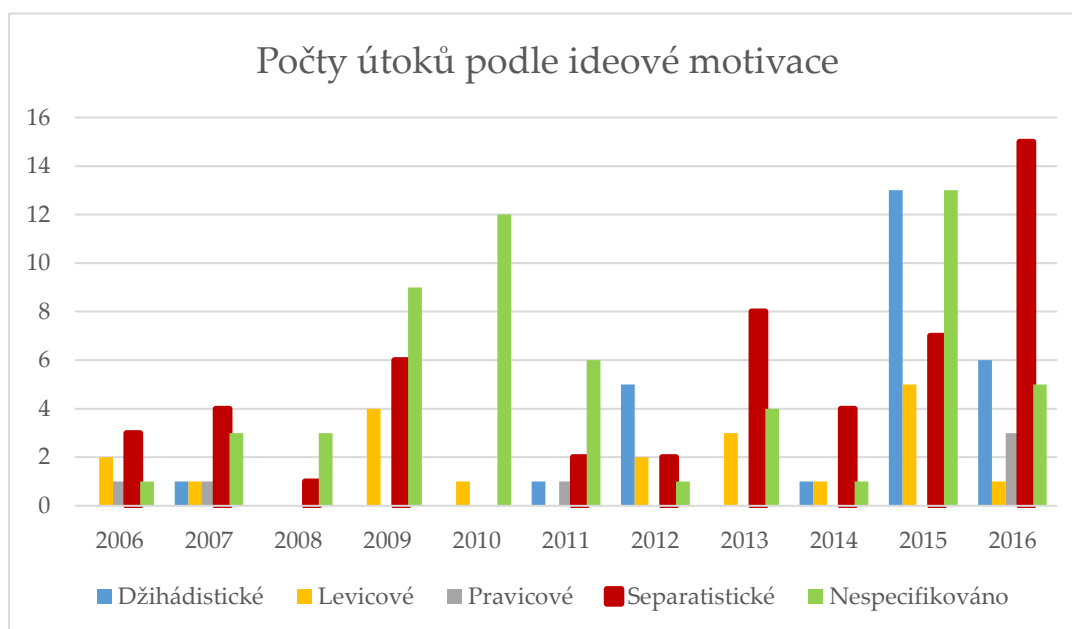
ticky inspirovaní extremisté. Terči útoků byli žurnalisté, vláda a její instituce policie, podniky, náboženská místa a v neposlední řadě i civilní obyvatelstvo.

Během 14. února se v Kodani odehrály dva ozbrojené útoky. Terčem bylo civilní obyvatelstvo, policie a církevní představitelé. Původcem útoků byli džihádisticky motivovaní extremisté.

V Německu došlo v červenci ke dvěma ozbrojeným útokům ve městě Böhlen. Původci útoků jsou neznámí.

Anarchistická skupina spáchala jediný útok v Řecku a to atentát na policistu.

6.2.2 Počty teroristických útoků podle ideové motivace

Graf 9 - Počty útoků střelnou zbraní podle ideové motivace

Popis dat: Vodorovná část grafu představuje časovou osu. Levá vertikální osa obsahuje číselné hodnoty ke sloupcovému grafu počtu útoků podle ideové motivace. Data jsou vždy rozčleněna podle let.

Interpretace dat: Ze 163 útoků, které sledujeme v této kapitole, jich bylo 58 spácháno neznámým útočníkem nebo skupinou. To je 35, 58 %. V Příloze číslo 1 uvádíme procentuální zastoupení všech pachatelů teroristických útoků. 68 útoků (tzn. 41, 72 %) se odehrálo v posledních dvou sledovaných letech.

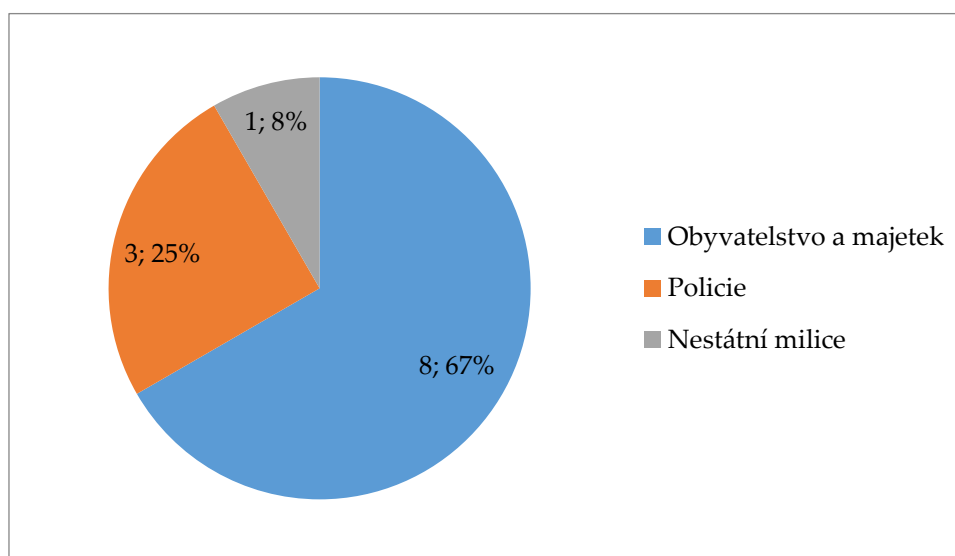
Tabulka 2- Přehled útoků podle ideové motivace

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem
Džihádistické	0	1	0	0	0	1	5	0	1	13	6	27
Levicové	2	1	0	4	1	0	2	3	1	5	1	20
Pravicové	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3	6
Separatistické	3	4	1	6	0	2	2	8	4	7	15	52
Nespecifikováno	1	3	3	9	12	6	1	4	1	13	5	58

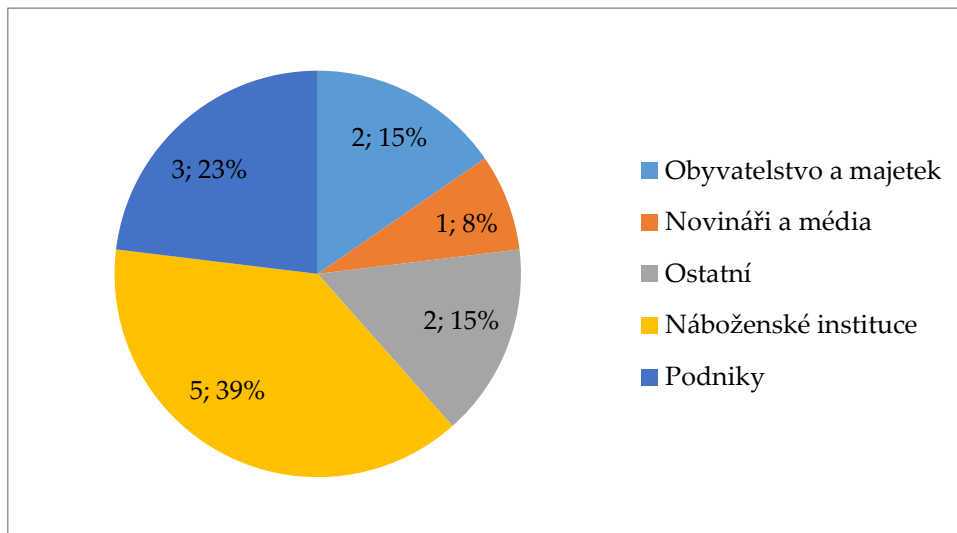
Útoky levicových skupin se meziročně pohybují kolem čtyř výskytů. Více jich bylo jen jedenkrát v roce 2015. Došlo k pěti útokům na území Velké Británie. Pravicoví extremisté spáchali ve sledovaném období šest útoků, z toho tři v roce 2016.

Kromě let 2008, 2010, 2011 a 2012 rostly počty útoků separatistických organizací. Více džihádistických než separatistických útoků se událo jen v letech 2012 a 2015. Džihádistické útoky tvořily 16, 56 % všech útoků střelnými zbraněmi. Ze všech 27 útoků spáchaných džihádisty, bylo pouze pět útoků připsáno IS.

Stále častěji se objevují teroristické činy, jejichž původce neznáme. V roce 2009 se jednalo o 47, 37 %, v roce 2010 dokonce o 92, 31 % všech útoků. V roce 2015 došlo k nejvíce útokům s neznámým pachatelem (13), tvořily však pouze 34, 21 % všech útoků z daného roku.

Graf 10 - Terče teroristických útoků střelnou zbraní, 2010

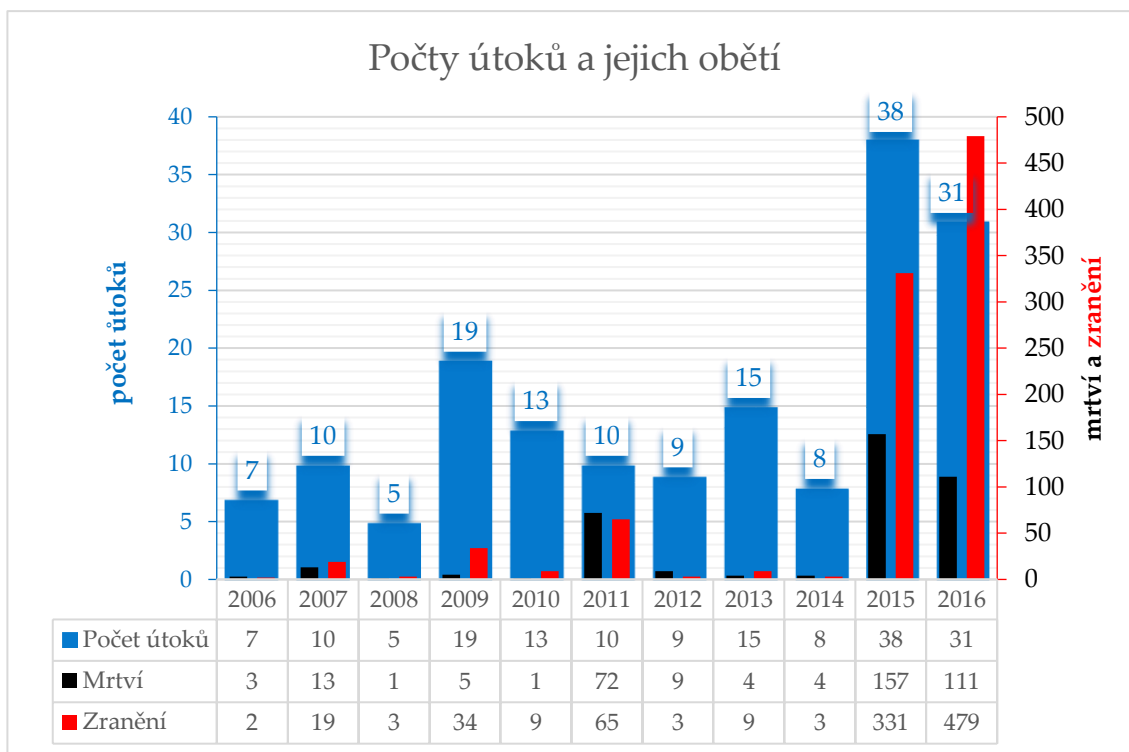
Graf 11 - Terče teroristických útoků střelnou zbraní, 2015

Popis dat: Výšečové grafy č. 10 a č. 11 prezentují sumy útoků podle jednotlivých cílů v letech 2010 a 2015. V grafech se opakuje položka "Obyvatelstvo a majetek", která je v grafech shodně vykreslena modrou barvou. Ostatní položky jsou v rámci porovnávaných let unikátní. Pro přehlednost jsou v grafu ponechané původní hodnoty i jejich přepočet na procenta. Některé z útoků měly více cílů a jsou tedy započteny dvakrát.

Interpretace dat: Neznámí pachatelé útočili v roce 2010 nejčastěji na civilní obyvatelstvo a na policejní složky. Devět útoků proběhlo ve Velké Británii, jeden se uskutečnil v Norsku.

V roce 2015 je již patrný posun k jiným terčům. Během roku 2015 byly nejčastějším terčem teroristických útoků neznámými pachateli náboženské instituce. Sedm z útoků se událo ve Francii, tři ve Velké Británii a dva v Německu.

6.2.3 Počty teroristických útoků a jejich obětí

Graf 12 - Počet teroristických útoků střelnou zbraní, počty obětí

Popis dat: Ve vodorovné ose jsou vyznačeny jednotlivé roky ve sledovaném období 2006 - 2016. Celkové počty útoků střelnou zbraní za konkrétní roky jsou vyneseny na svislé ose v levé části grafu. Údaje o zraněných (červeně) a mrtvých (černě) jsou vyneseny na pravé vertikální ose. Pro lepší orientaci v grafu byla ve spodní části ponechána i tabulka hodnot.

Interpretace dat: Během deseti let se počet útoků zpětinásobil. Počet obětí narostl třicetkrát, počet zraněných dokonce padesátkrát. Nárůst počtu obětí je přímo ovlivněn počtem útoků s džihadistickou motivací.

Z 66 útoků, které se udály v letech 2015 a 2016, měly pouze čtyři z nich více než deset obětí. Jejich přehled je uveden v následující tabulce. Kompletní přehled za všechny roky je přiložen jako Příloha číslo 2.

Tabulka 3 - Teroristické útoky s největším počtem obětí (r. 2015, 2016)

Datum	Stát	Město	Původce	Mrtví	Zranění
7. 1. 2015	Francie	Paříž	Al-Káida	12	12
13. 11. 2015	Francie	Paříž	Džihádisté (IS)	132	293
14. 7. 2016	Francie	Nice	Džihádisté	87	433
22. 7. 2016	Německo	Mnichov	Pravicoví extremisté	10	27

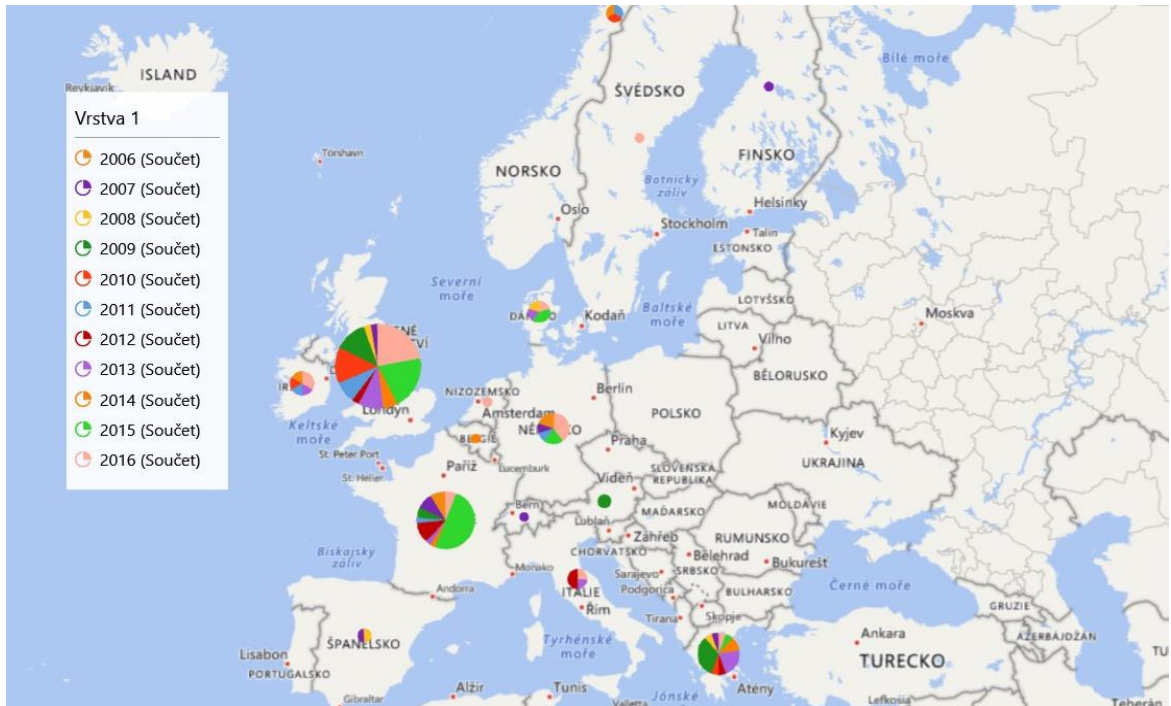
Džihádisté, IS, Al-Káida nebo muslimští extremisté spáchali "jen" 19 útoků, tzn. 28, 79 procenta. Pokud se ale podíváme do tabulky, tak zjistíme, že tři ze čtyř nejničivějších útoků spáchaly právě džihádistické skupiny.

Útok na redakci časopisu Charlie Hebdo ze 7. ledna 2015 byl podrobně popsán v kapitole 3.2. V pátek 13. listopadu 2015 došlo k sérii útoků v Paříži. Teroristé z IS zaútočili v klubu Bataclan, na národním fotbalovém stadionu *Stade de France* a na rušných bulvárech. Terče útoků si vybírali náhodně – pouze podle obsazenosti kaváren a restaurací. Útoky byly provedeny za využití střelných zbraní a sebevražedných bombových útoků, teroristé drželi rukojmí. [18] V červenci 2016 Mohamed Lahouej Bouhel zaútočil na promenádě v Nice. Francouzi slavili Den dobití Bastily. Útočník najel do davu nákladním vozem, měl připraveny granáty a útočné pušky. V Mnichově zaútočil 22. července 2016 osmnáctiletý Ali David Sonboly, jeho útok je popsán v kapitole 3.3. [53]

Vyznavači separatistického, národního, terorismu útočí na vládní cíle, státní správu, vydírají nebo unášejí konkrétní osoby, případně páchají bombové útoky. Jejich modem operandi jsou atentáty a demonstrativní terorismus. Snaží se přilákat pozornost ke své ideologii, nechtějí oběti na civilním obyvatelstvu.

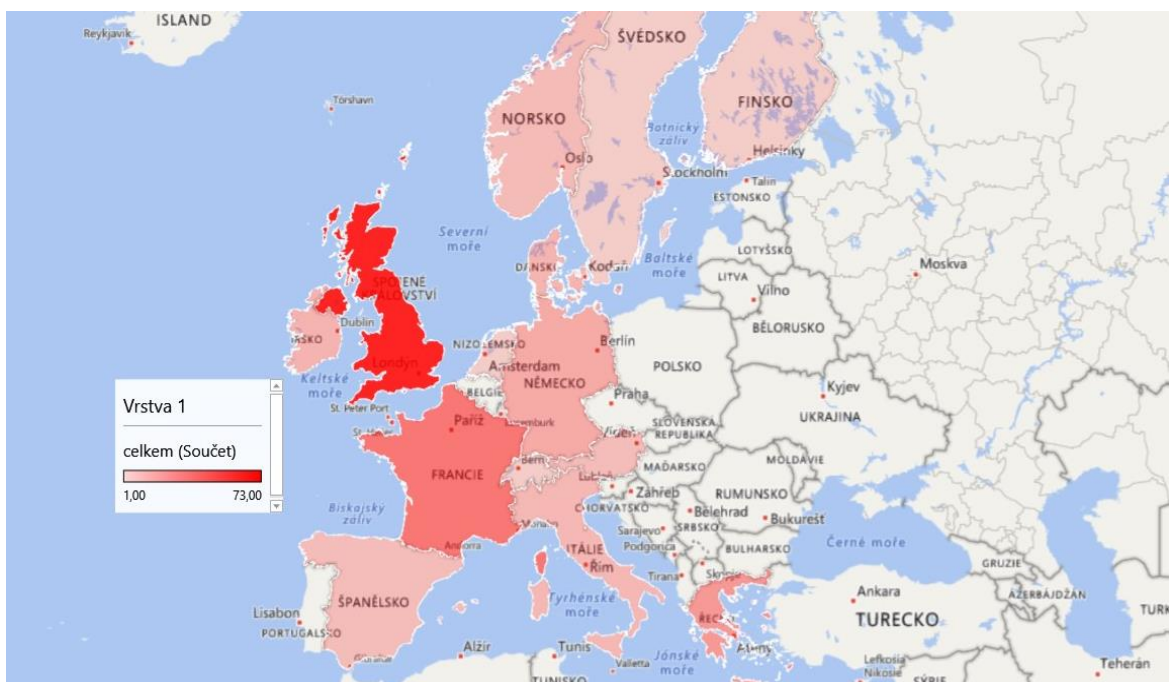
Džihádisté jsou řazeni k mezinárodnímu a globálnímu terorismu. Globální terorismus je fenoménem 21. století. Skupiny se snaží maximalizovat zabíjení civilního obyvatelstva, při tom uplatňuje masové a brutální metody zabíjení. Modem operandi jsou mimo jiné sebevražedné atentáty.

Jiný pohled na analyzovaná data získáme jejich promítnutím do mapového podkladu. V následující mapě jsou zaneseny počty útoků podle jednotlivých let, velikost koláčového grafu vždy vyjadřuje celkový součet útoků. Jednotlivé roky jsou barevně odlišené, viz legenda v levé části obrázku.

Obrázek 4 - Grafické znázornění počtu útoků v mapě (střelné zbraně). Zdroj dat [53], zpracování vlastní.

Z analyzovaných dat jsme vytvořili přehlednou mapu. Intenzita barvy vyjadřuje množství všech teroristických útoků střelnou zbraní v námi sledovaném období.

Obrázek 5 - Množství útoků podle států (střelné zbraně). Zdroj dat [53], zpracování vlastní.

6.3 Zbraňová legislativa

Popis současného právního stavu zbraňové legislativy je uveden v Příloze č. 3.

V návaznosti na výbuchy muničních skladů v areálu VTÚ, s. p., ve Vrběticích (16. října 2014) a po vyhodnocení tragické události v Uherském Brodě (24. února 2015) byla navržena rozsáhlá změna zákona o zbraních a střelivu společně s úpravou dalších právních předpisů upravujících některé aspekty nakládání s municí. Návrh zákona byl rozeslán do meziresortního připomínkového řízení dne 30. dubna 2015. [54] [55]

Munice definoval a nakládání s ní z větší části upravoval zákon o zbraních. Dílčí požadavky vyplývaly i ze zákona č. 61/1988 Sb., zákon České národní rady o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, některé požadavky na zabezpečení vyplývají ze zákona č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií. Munice zahrnuje označení pro ruční a jiné granáty, střely do pancéřovek a tarasnic, dělostřelecké střelivo, pumy, torpéda, řízené a neřízené rakety, kazetovou (kontejnerovou) municí, miny, pyropatrony, výmetné klamné cíle, pyrotechnické imitační prostředky, signální a osvětlovací prostředky. Je nezbytně nutné odlišovat pojem munice od pojmu střeliva. Střelivo pro ruční palné zbraně zdaleka nedosahuje účinků munice, důsledky náhodného výbuchu střeliva jsou velmi omezené, k jejich minimalizaci slouží pravidla pro skladování střeliva). Munice se liší i od výbušnin, které nejsou technicky upraveny k vyvolání ničivého účinku v podmínkách bojového nasazení, obvykle ani nejsou konstruovány pro ničení živé síly.

V rámci působení podnikatelských subjektů se vyskytují činnosti, při nichž dochází k nakládání s municí, stejně tak může docházet i k nakládání s výbušninami zalaborovanými nebo delaborovanými z munice (při výrobě, znehodnocování střeliva nebo munice apod.). Tito podnikatelé zabývající se některou ze zmíněných činností museli být současně osobami oprávněnými podnikat v oblasti výbušnin. Základním oprávněním se rozumí příslušná koncese podle živnostenského zákona, kterou šlo vydat až po vyjádření orgánů státní báňské správy podle zákona č. 61/1988 Sb. Kontrolu nakládání s výbušninami poté vykonávaly orgány státní báňské správy.

Vojenské vnitřní předpisy o skladování munice nelze použít na civilní subjekty, ani v případě kdy nakládají s (vojenskou) municí. Pro ozbrojené bezpečnostní sbory a ozbrojené síly jsou ze zmíněných právních předpisů stanoveny rozsáhlé výjimky (§ 1 zákona o zbraních).

Zákon o zbraních neřešil otázku, jakým způsobem by měla být uložena munice tak, aby v případě náhodného výbuchu byly jeho následky minimalizovány, respektive aby k takové události primárně vůbec nedocházelo. V době vzniku právních předpisů upravujících oblast nakládání s municí nebylo počítáno s možností, že v objektech těchto složek bude provozována podnikatelská činnost soukromých subjektů.

Případům tzv. **šilených střelců** nejde nikdy a nikde předejít. Tito pachatelé mají povětšinou různým způsobem narušené psychopatické osobnosti, jsou to sociopaté, kteří jsou rozhodnutí svůj čin provést za každou cenu, a to jakýmkoliv prostředky. Pokud nebudou mít střelnou zbraň, pak použijí cokoliv jiného. Mohou například snadno sestrojít velmi účinnou trhavinu z běžně dostupných látek, získat ilegální střelnou zbraň, použít k útoku na občany automobil. Zabránit odhodlanému psychopatovi v provedení (teroristického) útoku je nelehké, v žádném případě se nelze spoléhat jen na restriktce a omezení. Často pomůže právě ozbrojený zodpovědný občan, eliminuje útočníka a ochrání ostatní občany od těžkého zranění, či smrti.⁵

Situace na Slovensku

Na Slovensku se zásadní havárie při nakládání s municí udála 2. března 2007 v muničním areálu Nováky. Došlo k výbuchu a pyrotechnické kontaminaci okolí.

Slovensko neuniklo útoku aktivního střelce. V Devínské Nové Vsi zabil Ľubomír Harman 7 lidí, dalších 15 postřelil. Masakr se odehrál 30. srpna 2010

---

⁵ Tento model výborně funguje v Izraeli, kde je vysoká prozbrojenost obyvatelstva. Pokud dojde k teroristickému útoku, tak obyvatelé zneškodní útočníka dříve než dorazí bezpečnostní sbory.

na předměstí Bratislavy. Útočník vnikl do bytu jednoho z panelových domů a vystřílel pět příslušníků jedné rodiny. Na ulici poté náhodně střílel, zranil dalších 9 lidí. Postřelil i jednoho ze zasahujících policistů. Přivolaná jednotka rychlého nasazení Harmana obklíčila, při přestřelce ho vážně poranila. Harman nakonec obrátil zbraň proti sobě a střílel se do hlavy. Při svém útoku použil dvě pistole a samopal vzor 58. [56] [70]

Následně byl v roce 2013 předložen a v roce 2014 i schválen úplně nový zákon č. 58/2014 Z. z, *zákon o výbušninách, výbušných predmetoch a municii a o zmene a doplnení niektorých zákonov*. Do té doby byl na Slovensku v oblasti munice uplatňován obdobný režim (nejasných norem) jako v České republice. Nosnými prvky byly zákon o zbraních a výbušninářské předpisy vycházející z právních předpisů prvně vydaných před rokem 1989. Slovenská právní úprava je postavena podle principů obdobných předpisů v oblasti nakládání s výbušninami, komplexně zahrnuje problematiku nakládání s výbušninami i oblast nakládání s pyrotechnickými výrobky a s municí.

6.3.1 Zákon č. 229/2016 Sb.

Zákon 229/2016 Sb. (dále i jen jako „zákon“), kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (dále jen jako „zákon o zbraních“), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony je platný od 22. července 2016. Legisvakanční období bylo stanoveno na 13 měsíců. Během této fáze došlo k úpravě Centrálního registru zbraní, byly připraveny prováděcí právní předpisy. Zákon je účinný od 1. srpna 2017.

Platnost zbrojního průkazu včetně zdravotní prohlídky zůstává 10 let (původní vládní návrh zkracoval platnost na 5 let). Obecní policie, celníci, lékaři apod. nebudou mít přímý přístup do centrálního registru zbraní, údaje si mohou vyžádat prostřednictvím policie. Psychologické testy nebudou plošně zavedeny.

Rozšířila se pravomoc policie zajistit zbraně, za tímto účelem mohou vstupovat do obydlí. Tuto pravomoc mají pouze policisté z místně příslušného oddělení zbraní a střeliva. Byl zrušen § 70 **Mimořádná opatření**, který vládě umožňoval během stavu ohrožení státu nebo válečného stavu nařídit hromadné

odevzdání zbraní a střeliva nebo omezit nebo zakázat jejich nošení nebo přepravu.

V zákoně se objevila zcela nová **HLAVA III - MUNICE A PYROTECHNICKÝ PRŮZKUM**. Zákon nově povoluje např. laserové zaměřovače. [57]

6.3.2 Směrnice (EU) 2017/853

Směrnice evropského parlamentu a rady (EU) 2017/853, evropská směrnice o zbraních (dále i jen jako „směrnice“), byla přijata 25. dubna 2017. Směrnice byla předložena 18. listopadu 2015, pouhých pár dní po útocích v Paříži (13. listopadu 2015). Měla být jednou z odpovědí na teroristické útoky. Jejím cílem bylo zabránit nelegálnímu šíření zbraní a střeliva. Jsme toho názoru, že tento cíl směrnice nebude naplněn. Teroristické útoky byly, jsou a budou páchany nelegálně držеныmi automatickými puškami, ne legálně držеныmi polo-automatickými zbraněmi. Teroristé si zbraně nepožizují legální cestou.

Na úrovni EU je oblast nakládání se zbraněmi upravena zejména směrnicí Rady ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní (91/477/EHS), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES z 21. května 2008 a ve znění revidující směrnice. Odborníci se shodli na nutnosti revidovat stávající směrnici 91/477/EHS. S majoritní částí návrhu experti souhlasí, text obsahuje body sjednocující legislativu v držení a nabývání zbraní. Směrnice je v souladu s dokumenty mezinárodního práva, zvyšuje úroveň kontroly v oblasti zbraní a střeliva. Směrnice jako celek, ale příliš velkou podporu nemá. [58] Je pravděpodobné, že po pěti letech, až se směrnice bude opětovně přezkoumávat, bude komise požadovat další zpřísnění. [59]

Změny vycházejí z rizik pro veřejný pořádek a bezpečnost jsou zaměřeny na následující oblasti:

- **lepší sledovatelnost palných zbraní** (zpřísnění pravidel pro označování palných zbraní, nově bude nutné označit všechny hlavní části zbraně, jednotlivé státy budou uznávat značení ostatních zemí, informace budou uchovány ve vnitrostátních evidenčních systémech),

- **opatření pro znehodnocení a uschopnění nebo přeměnu palných zbraní** (pravidla upravující znehodnocování palných zbraní byla posílena, znehodnocené palné zbraně budou klasifikovány v kategorii C - zbraně podléhající ohlášení),
- **přísnější pravidla pro nabývání a držení nejnebezpečnějších palných zbraní** (pravidla poskytování výjimek k nabývání a držení zbraní kategorie A byla výrazně zpřísněna),
- **zákaz civilního používání nejnebezpečnějších samonabíjecích palných zbraní** (přeřazení některých nebezpečných samonabíjecích palných zbraní do kategorie A, tzn. krátké samonabíjecí palné zbraně se zásobovacím ústrojím s kapacitou vyšší než 20 nábojů a dlouhé samonabíjecí palné zbraně se zásobovacím ústrojím s kapacitou vyšší než 10 nábojů, dále byly zakázány dlouhé palné zbraně, které lze snadno skrýt),
- **lepší výměna relevantních informací mezi členskými státy** (elektronická výměna informací mezi zeměmi - konkrétně o převodu zbraní, zamítnutí nabytí a držení palné zbraně). [60]

Největší dopady bude mít směrnice na civilní obyvatelstvo. Evropská komise ve směrnici požaduje mimo jiné razantní zpřísnění a omezení práv majitelů střelných zbraní. Jmenujeme některé navrhované změny:

1. Samonabíjecí zbraně⁶, které byly původně samočinné, budou zařazeny do kategorie A.
2. Zásobníky pro dlouhé zbraně nad 10 ran a pro krátké zbraně nad 20 ran budou zahrnuty do kategorie A.

---

⁶ Navrhovaná kategorie „A7“ mezi zakázané zbraně řadí zbraně, které mají jednu nebo více následujících charakteristik:

- a) jsou bez nutnosti nového nabití vybaveny nebo jsou způsobilé k tomu být vybaveny zásobníkem s kapacitou přesahující 6 nábojů,
- b) dlouhé zbraně s pistolovou rukojetí (pažbičkou),
- c) (dlouhé) zbraně s délkou menší než 830 mm,
- d) (dlouhé) zbraně s hlavní kratší než 450 mm. [61]

3. Samonabíjecí dlouhé zbraně s „integrovaným“ zásobníkem, které dokážou bez přebytlí vystřelit více než 10 ran, spadnou do kategorie A.

Samonabíjecí krátké zbraně s „integrovaným“ zásobníkem, které dokážou bez přebytlí vystřelit více než 20 ran, spadnou do kategorie A.

4. Samonabíjecí zbraně s ramenní opěrkou, kterou lze sklopit bez nářadí a které poté měří méně než 60cm, spadnou do kategorie A.

5. Předovky budou přeřazeny z kategorie D do kategorie C.

6. Stát bude smět vydat výjimku na zbraně kategorie A tomu, kdo ji v první den účinnosti směrnice již vlastnil, nebo tomu, kdo se připravuje, nebo se účastní závodů pod hlavičkou sportovních spolků.

7. Oprávnění na držení zbraní (Zbrojní průkaz) se bude prodlužovat každých 5 let. [63]

Směrnice se dotkne např. sportovních spolků, mladých myslivců, spolků vojenské historie ČR. Předovky, repliky historických zbraní, budou přeřazeny z kategorie D do kategorie C. Členové vojensko-historických klubů si tedy budou muset udělat Zbrojní průkaz. Zbraň kategorie C je nutno řádně zabezpečit (trezor). Navíc se ze zbraní kategorie C smí střílet jen na schválených střelnicích. Namísto omezení práv řádných občanů by se Evropská komise měla zaměřit například na boj proti nelegálnímu pašování zbraní. [59] [60] [61]

Podle *Analýzy legislativního řešení dopadů revidované směrnice o zbraních* koordinuje rozsáhlé návrhy a změny ministerstvo vnitra společně s ministerstvem obrany. Ty mají společně předložit vládě v květnu tohoto roku. Rozsáhlá novela dotýkající se všech zákonů o zbraních a municích nabude účinnosti nejdříve v první polovině roku 2019. [61] [62]

6.3.3 SWOT analýza dopadů směrnice (EU) 2017/853

Při sestavování SWOT analýzy Dopadů směrnice (EU) 2017/853 jsme vycházeli z dostupných materiálů komentujících navrhovanou směrnicí a ze samotného znění směrnice. Jako silnou stránku směrnice hodnotíme snahu o zavedení jakéhosi „centrálního evropského registru zbraní“, který by po zavedení usnadnil práci policistům při vyšetřování. Registr by se dal využít i při transferu zbraní z jedné zbraně do druhé. Další pozitivum se přímo nabízí, jde o sdílení informací napříč evropskými státy, respektive jejich organizacemi. Výměna informací by mohla probíhat např. mezi Policií ČR, ministerstvy vnitra, zpravodajskými službami apod.

Do slabých stránek bylo zařazeno několik bodů. Poměrně závažné je, že Evropskou komisí nebyla provedena analýza dopadů připravované směrnice. Komise ve směrnici vytváří nové kategorie zbraní, do nichž řadí zbraně podle **kritéria "nebezpečnosti"**, to není nikde explicitně vysvětleno. Podle tohoto kritéria nebude možné držet samonabíjecí zbraně (pistole) pouze pro lov nebo sportovní účely. Pistole si nebude možné pořídit z důvodu ochrany zdraví, ani života a majetku.

Jako příležitost, kterou směrnice přináší, klasifikujeme zabránění nelegálnímu šíření zbraní a střeliva. Se vznikem „centrálního evropského registru zbraní“ a posílením kompetencí bezpečnostních sborů by souvisela i lepší kontrola šíření zbraní. pravidel pro označování palných zbraní s sebou přinese i lepší sledovatelnost jednotlivých hlavních částí zbraní. Znehodnocené zbraně budou nadále klasifikovány v kategorii C a nedojde tak k jejich "zmizení" z registrů.

Jako hrozbu jsme identifikovali **riziko pro vnitřní bezpečnost**. Reálně hrozí masivní přesun dosud legálních zbraní do nelegální sféry. Nelze předpokládat, že by legální držitelé zbraní odevzdali nově zakázané zbraně, naopak lze předpokládat, že dojde ke skokovému zvýšení počtu nelegálně držených zbraní. Legální držitelé zbraní nově zakázaných je s největší pravděpodobností prohlásí za „**ztracené**“ nebo „**odcizené**“. Původní návrh Evropské komise by v ČR zahrnul cca 40 - 50 tisíc zbraní. Aktualizovaný návrh nizozemského předsednictví ze 4. dubna 2016 by dopadl již na cca 400 tisíc zbraní, tzn. na

polovinu všech držených zbraní na území ČR, ty by zařadil mezi zakázané zbraně.

Navrhované změny jsou v zásadním rozporu s dlouhodobou snahou snižovat počet nelegálních zbraní a vykonáváním účinného dohledu nad držiteli zbrojních průkazů. Snaha snížit počet legálně držených zbraní v EU vede v ČR k diametrální reakci. Od roku 2010 stabilně klesal počet držitelů zbrojního průkazu. Od poloviny roku 2016 se tato tendence obrací, počet žadatelů o zbrojní průkaz roste. Termíny k vykonání zkoušek jsou dlouhodobě obsazené. Legální držitelé zbraní nepředstavují bezpečnostní riziko. [61]

Další hrozba by souvisela s **obranyschopností ČR**. Směrnice se sice nevztahuje na zbraně určené pro ozbrojené a bezpečnostní sbory. Ale faktem zůstává, že tyto zbraně jsou vyráběny ve zbrojovkách, které jsou soukromými firmami. Na soukromé firmy se směrnice vztahuje v plné šíři. Ozbrojené a bezpečnostní sbory každoročně nepřezbrojují a nejsou pro zbrojovky jediným zákazníkem. Zbrojovky produkují zbraně hlavně pro civilní trh. Civilní trh je také hnacím motorem pro vývoj nových technologií.

Reálně hrozí, že firmy budou kompenzovat snížení příjmů z prodeje zbraní a munice civilním subjektům, zdražení zbraní a munice dodávaných pro ozbrojené a bezpečnostní sbory. Pravděpodobně dojde k utlumení výroby nebo jejímu přesunu mimo EU, tím by došlo ke ztrátě schopností vyrábět zbraně a munici v době ohrožení státu. Na území ČR by dokonce mohlo dojít k zániku zbrojní výroby. S tím jsou spojené i dopady na zaměstnanost (hl. lokalita Vlašim, Uherský Brod).

Zákazem držení samonabíjecích střelných zbraní (respektive přeřazením z kategorie B do kategorie A) dojde ke snížení schopnosti obyvatelstva tyto zbraně ovládat v případě ohrožení státu. S těmito zbraněmi se cvičí příslušníci Armádních záloh ČR. Nejrozšířenějším druhem samonabíjecích střelných zbraní jsou mezi držiteli zbrojního průkazu různé varianty Samopalů vz. 58. Pro armádu i pro stát je výhodou, aby tito budoucí povolanci nebo příslušníci Aktivních záloh již měli zkušenosti s manipulací a ovládáním zbraní. Tím by se mimo jiné zkrátil čas výcviku v době ohrožení státu. [61] [63]

Směrnice se má vztahovat i na **sběratele a muzea**. Problematický je hlavně požadavek na znehodnocení zakázaných zbraní ve sbírkách. Tím pádem by došlo k devalvaci jejich historické hodnoty, byl by znemožněn historický výzkum. Prakticky by došlo i k "zakonzervování" sbírek v současné podobě, nebylo by možné rozšiřovat sbírky o zabavené zbraně kategorie A nebo o zbraně, které jsou používány současnými armádami. [61]

Výkon myslivosti by byl novou směrnicí taktéž ohrožen. Zákaz samonabíjecích pušek je také nežádoucí. V ČR stále klesá počet myslivců, ti brzy nebudou schopni regulovat stavy spárkaté zvěře⁷. Směrnice požaduje, aby byl minimální věk vlastníka zbraně 18 let, což přímo ohrožuje přípravu mladých lesníků a myslivců (nyní mohou mít zbraň od 16 let). Sportovní střelci mohou mít zbraň již od 15 let. Samonabíjecí pušky se používají hlavně při lovech na prase divoké (jehož početní stavy se v ČR nedaří regulovat). S pokračujícím trendem přemnožením černé zvěře dochází i k růstu počtu střetů se zvěří. Při dopravních nehodách dochází ke zranění a úmrtí osob, k majetkovým škodám. Průměrný věk myslivců se pohybuje kolem šedesáti let, pokud dojde na základě směrnice k odebrání jejich samonabíjecích pušek, je možné, že si již novou zbraň nepořídí. Početní stavy myslivců se tak budou nadále snižovat. [57] [61]

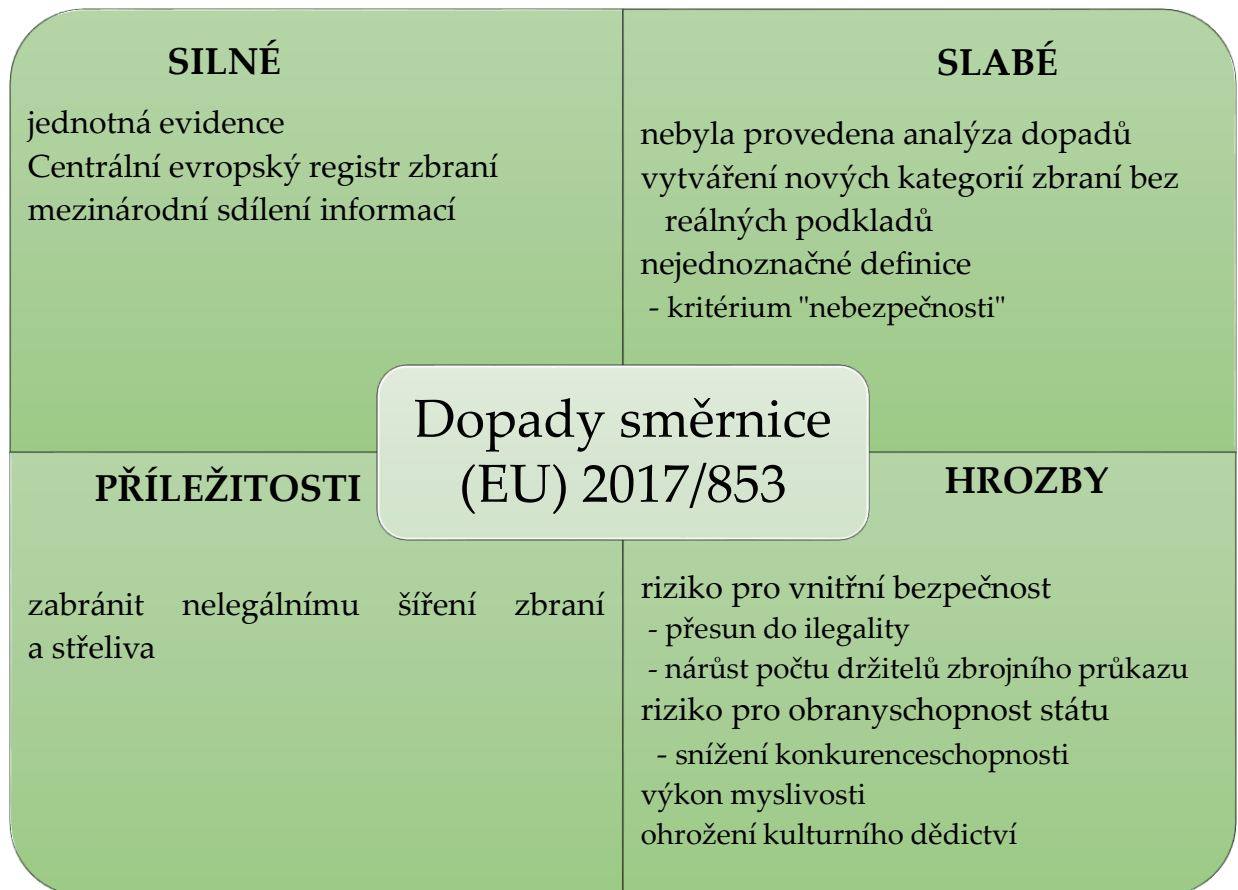
V neposlední řadě se objeví i dopady na státní rozpočet, související nejen s omezováním výroby (propouštění a nezaměstnanost, zdražení zbraní), ale i s odkupem a vyvlastňováním automatických zbraní od jejich majitelů. Náklady Policie ČR, která zajišťuje kontrolní dohled v této oblasti, také vzrostou. Policie ČR se bude muset zabývat převidencí zbraní do nových kategorií, evidencí dosud neevidovaných zbraní. Bude nezbytné upravit Centrální registr zbraní tak, aby splňoval požadavky směrnice.

Bude nutné změnit současný zákon o zbraních a střelivech. Zákon 229/2016 Sb. implementoval do zákona 112/2002 Sb. evropskou směrnici 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES. Směrnice zavádí nové kategorie zbraní A-I a C-I, věnuje se kapacitě zásobníků, označování hlavních částí zbraně, věnuje se expanzním zbraním, znehodnocování zbraní, nově definuje historickém zbraně,

---

⁷ Meziročně roste počet střetů aut se zvěří o 10%. Stejně tak se každoročně zvyšují škody na pozemcích a lesích.

zkracuje dobu platnosti Zbrojního průkazu na 5 let, zaobírá se vytvořením společného celoevropského informačního systému. Dále dojde ke změnám podzákonných právních předpisů. Změny se mohou dotýkat i dalších zákonů (např. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů; 229/2013 Sb., o nakládání s bezpečnostním materiálem).

Největší přednost směrnice spatřujeme v zavedení jednotné evidence. Jako slabé stránky hodnotíme použití nejednoznačných definic v textu směrnice. Z provedené analýzy vyplývá, že stěžejní příležitostí implementace směrnice do právních řádů členských států EU bude omezení nelegálního šíření zbraní a střeliva. Zajisté bude potřeba mnoha dalších opatření včetně spolupráce mezi jednotlivými bezpečnostními a informačními složkami napříč EU. Mezi nejsnáze odstranitelné a zvládnutelné hrozby patří riziko ohrožení kulturního dědictví, které by bylo eliminováno doplněním výjimky v národních zákonech, tu by však a priori musela směrnice umožňovat. Bohužel nebyla vypracována analýza dopadů, která by tyto nedostatky odhalila. Z našeho pohledu by bylo vhodné směrnici přepracovat.

6.4 VYHODNOCENÍ CÍLŮ PRÁCE

V diplomové práci jsme si stanovili několik cílů. Cílem práce bylo přinést ucelený pohled na vývoj oblastí, které generují bezpečnostní hrozbu pro oblast EU a ve kterých se mobilizují moderní formy ohrožení (lone wolves). Za tímto účelem jsme v teoretické části zpracovali nejdůležitější události od roku 2006 do roku 2016 ovlivňující bezpečnostní situaci v Evropě. Zaměřili jsme se na oblast Severní Afriky a Levanty, kde došlo k nejvýraznějším změnám v politickém spektru, protestům, válkám a úpravám hranic – to vše nepřímo ovlivnilo současnou bezpečnostní situaci.

Druhým cílem bylo popsat a charakterizovat nejčastější útočníky. Věnovali jsme se druhé a třetí generaci migrantů, fenoménu lone wolves a v neposlední řadě i možnostem radikalizace útočníků.

Dalším z cílů bylo zmapovat vybrané teroristické útoky. Popsali jsme útoky pravicového extremisty Anderse Breivika, útok na redakci Charlie Hebdo a útok Aliho Davida Sonbolyho. Brevikův čin byl typickým útokem osamělého vlka, zatímco útok na satirický časopis Charlie Hebdo spáchali radikalizovaní džihádisté, Aliho Davida Sonbolyho charakterizujeme jako aktivního střelce.

V praktické části jsme se zaměřili na analýzu proběhnuvších útoků. Zabývali jsme se všemi spáchanými teroristickými činy v období let 2006 až 2016 v Evropě. Zvláště jsme sledovali útoky vykonané střelnými zbraněmi. Výsledky prezentujeme vytvořenými grafy.

Posledním z cílů bylo přinést ucelený náhled na problematiku nové zbraňové legislativy. Zmapovali jsme důvody, které vedly k vytvoření nové legislativy. Zamýšleli jsme se nad důsledky implementace nové směrnice EU o zbraních do české legislativy.

Stanovených cílů se nám podařilo dosáhnout.

6.5 VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ

HYPOTÉZA 1 *Předpokládáme, že počet obětí je přímo úměrný počtu útoků provedených střelnou zbraní.*

S hypotézou č. 1 souvisel graf 9, graf 12, tabulka 2 a tabulka 3. V grafu jsou zahrnuty všechny teroristické útoky střelnou zbraní v období 2006 - 2016 včetně počtu obětí. V grafu je nutné rozlišovat vertikální osy, počty útoků jsou v řádech desítek, zatímco počty obětí se pohybují v řádu stovek. Pouhým vizuálním srovnáním lze zjistit, že data nekopírují stejnou křivku, tedy nejsou přímo úměrná.

Během deseti let se počet útoků zpětinásobil. Počet obětí narost třicetkrát, počet zraněných dokonce padesátkrát. Soudíme, že nárůst počtu obětí je přímo ovlivněn počtem útoků s džihádistskou motivací.

V grafu 9 jsme sledovali ideovou motivaci útočníků. V tabulce 2 vidíme, že počet separatistických útoků meziročně osciluje kolem pěti výskytů. Útoky s džihádistskou motivací se začaly pravidelně objevovat v roce 2011. V tabulce 3 je uveden výčet útoků za roky 2015 a 2016 s velkým počtem obětí, 75 % těchto útoků spáchali džihádisté.

Jak již bylo řečeno výše, separatisté neusilují o civilní oběti, spíše se zaměřují na útoky proti vládě, bezpečnostním složkám, atentáty na představitele státní moci a na únosy. Džihádisté naopak prezentují svou moc. Svými útoky chtějí napáchat co největší škody. Čím více mrtvých, tím lépe.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám hypotéza 1 **nepotvrdila.**

HYPOTÉZA 2 *Předpokládáme, že většina teroristických útoků je páchána hnutím IS nebo jeho sympatizanty.*

K hypotéze č. 2 se vztahují grafy ideové motivace (č. 3 a č. 9). Konkrétní teroristické skupiny a jejich podíl na teroristických útocích jsou znázorněny

v příloze č. 1. Graf 3 se věnuje všem útokům a jejich rozdělení podle ideové motivace. Za sledované období se událo 3 125 útoků. Útoky džihádistů činily pouze 1,44 %, tzn. 45 útoků. Organizace IS provedla 13 útoků. Největší podíl stále mají separatistické útoky (74,94 %).

V grafu 9 a tabulce 2 je dobře vidět rozložení jednotlivých útoků střelnými zbraněmi podle ideové motivace útočníků. Ze všech útoků spáchaných střelnými zbraněmi jich bylo džihádistickými skupinami spácháno pouze 27, tzn. 16, 56 % z celkových 163 útoků. Organizace IS se podílela na pěti útocích.

Z analýzy všech útoků i útoků střelnými zbraněmi vyplynulo, že nejvíce teroristických činů páchají separatistické organizace. Jsme toho názoru, že vnímání útoků značně ovlivňují všudypřítomná média. Počty obětí a drastické provedení činů mají vliv na prodej a sledovanost. V České republice jsou nejvíce prezentovány právě útoky provedené džihádisty.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám hypotéza 2 **nepotvrdila**.

HYPOTÉZA 3 *Předpokládáme, že zbraňová legislativa reaguje na nárůst počtu teroristických útoků střelnými zbraněmi.*

S hypotézou č. 3 souvisel graf 2 a graf 6. Tyto grafy ukazovaly počty útoků během námi sledovaného období. Zatímco celkové počty všech útoků (graf 2) stabilně klesaly, množství útoků střelnými zbraněmi rostlo (graf 6). Sumy celkových počtů útoků se ročně vyskytují v řádech stovek, útoky střelnou zbraní souhrnně dávají maximálně desítky případů ročně.

Z grafu 2 vyplývá, že během deseti let došlo ke snížení počtu teroristických útoků o 73,3 %. Podle statistik útoků spáchaných střelnými zbraněmi jsme vypočetli nárůst útoků o 414,29 % za deset let. Nejvíce útoků bylo uskutečněno v roce 2015 (36). Evropská komise reagovala na nejmasivnější teroristický útok ze 13. listopadu 2015 vydáním nové směrnice upravující zbraňovou legislativu EU.

Zbraňovou legislativou a jejím vývojem jsme se zabývali v části 6.3 *Zbraňová legislativa*. Co se týče národní legislativy, ta byla aktualizována na podkladě útoku šíleného střelce z Uherského Brodu a výbuchu muničního skladu ve Vrbětících. Nejednalo se o teroristické útoky. Obdobně tomu tak bylo i na Slovensku. Změně zákona předcházela nehoda v muničním areálu Nováky a útok aktivního střelce v Devínské Nové Vsi. V České republice ani na Slovensku ale nedošlo k žádnému teroristickému útoku.

Na základě vyhodnocení výsledků lze konstatovat, že se nám hypotéza 3 **potvrdila**.

7 DISKUZE

V úvodu práce jsme se zabývali definicí terorismu. Neexistuje žádná univerzální definice, na níž by se odborná veřejnost shodla. Z českých znalců jsme porovnali definice terorismu podle docenta Eichlera, PhDr. Smolíka, RNDr. Procházkové, docenta Janošce a inženýra Miky. Profesor Paul Wilkinson a profesor Luis de la Corte Ibáñez patřili k zahraničním autorům, jejichž definice jsme zkoumali. Provedli jsme srovnání vymezení pojmu terorismus, našli společné jmenovatele a ty jsme dále posuzovali.

Teroristická nebezpečí, zároveň s technickým pokrokem, exponenciálně narůstají. Pokroky ve finančních a komunikačních technologiích jsou tím, co v první řadě umožnilo globální terorismus. Každý pokrok přináší nové možnosti a příležitosti k zneužití teroristy. (CBRNE, počítačové viry apod.). [24]

Při sestavování popisů událostí jsme vycházeli převážně ze zahraniční literatury. Jednotlivé zdroje se lišily nejen časovými údaji, ale i v počtech obětí a použitých zbraní. V těchto případech jsme jako rozhodující použili data z GTD nebo TE-SAT. [15] [22] [32] [43] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] Při tvorbě kapitoly o útocích v Norsku jsme studovali i Breivikův manifest. [38]

V praktické části jsme zkoumali uskutečněné útoky podle nejrůznějších kritérií. Zaměřili jsme se na ideovou motivaci útočníků, cíle útoků, počty obětí a místa, kde byly útoky spáchány. Zajímavé odchylky jsme vždy okomentovali. Nejdříve jsme ověřovali útoky všemi druhy zbraní (kapitola 6.1), posléze jsme se zaměřili již jen na útoky střelnými zbraněmi (kapitola 6.2). Se zbraněmi souvisela i kapitola 6.3, ve které jsme porovnávali stávající zbraňovou legislativu s její původně navrhovanou podobou a také novou evropskou směrnicí o zbraních. Zamýšleli jsme se nad tím, jak a jestli souvisí množství útoků se změnami v legislativě.

Terorismus nespočívá jen v aktivitách islámských organizací. Smolík připomíná, že teroristický způsob boje si volí jako hlavní formu projevu i etnicko-teritoriální skupiny. V Evropě se dlouho jednalo o skupiny IRA a ETA, na španělské cíle se zaměřuje i skupina Galicijský odpor. V jižní Evropě je činná Fronta pro osvobození Korsiky. [4] Jako další potenciálně rizikovou oblast hodnotíme Katalánsko, kde 1. října 2017 proběhlo referendum o nezávislosti

Katalánska na Španělském království. Výsledkem referenda bylo vyhlášení rezoluce o nezávislosti katalánským parlamentem. Odpovědí španělského senátu byla aktivace ústavního postupu, jímž dočasně omezil širokou autonomii samosprávného celku Katalánska. Je otázkou času, jestli a kdy dojde k ozbrojenému odporu.

Co se týče společné zbraňové legislativy EU, shodujeme se s europoslancem Tomášem Zdechovským [58], že jednotná právní úprava by byla vhodná, ale ne v aktuálním znění podle směrnice (EU) 2017/853. Zavedení centrálního registru zbraní, užší mezinárodní spolupráci bezpečnostních složek, upravení podmínek pro znehodnocování zbraní a jejich následnou evidenci vítáme. Ve SWOT analýze se této problematice dostatečně věnujeme. Evropská komise již přiznala, že některé pasáže směrnice bude nutné přepracovat. Zdechovský považuje zpřísnění prodeje legálních zbraní za nešťastný krok už z toho důvodu, že teroristé si zbraně obvykle nepožizují legální cestou. Navrhuje, aby se komise věnovala spíše zbraním získaným nelegálně. Ztížením možnosti legálního získání zbraní, utrpí nejvíce poctiví a bezúhonní občané. [58]

K útokům dochází i v dalších částech světa. Ve Spojených státech amerických se dlouhodobě potýkají s početnými případy aktivních střelců ve školách. Posledním velkým útokem byl čin Nikolase Cruze, který 14. února 2018 na střední škole v Parklandu, Jižní Florida, zastřelil 17 osob a dalších 15 osob poranil. Následovala vlna protestů, při níž studenti žádali zpřísnění pravidel pro držení útočných zbraní.

Vliv na zákonodárce Spojených států má mocná lobbistická organizace *Národní asociace držitelů zbraní*, která se jakémukoliv omezení prodeje zbraní brání. Kongres na federální úrovni zákony o omezení zbraní zatím vždy zamítl. Jako jediná možnost se zatím jeví prosazovat zákony na úrovni jednotlivých států. Nejprísnější legislativu mají v současnosti státy Kalifornie, New Jersey a Connecticut. Connecticut přijal balíček zákonů až po útoku střelce Adama Lanzy ze 14. prosince 2012, ten zpřísnil prodej útočných pušek a zcela zakázal prodej zásobníků na více než deset střel. [39] Podle analýzy organizace *Giffords Law Center to Prevent Gun Violence* bylo v roce 2017 zastřeleno nejméně lidí ve státech Connecticut, Kalifornie, New Jersey nebo New York, kde platí velmi přísná pravidla pro prodej zbraní. Na druhém konci žebříčku jsou státy Alabama, Aljaška nebo Louisiana, kde kontrola zbraní prakticky neexistuje.

Tyto státy se plně řídí druhým dodatkem Ústavy Spojených států⁸. Souvislost mezi zákony jednotlivých členských států a počtem zastřelených je třeba brát s rezervou. Velkou roli hraje i aktivita gangů, existence černého trhu apod. [69]

Jaromír Plocek se ve své práci *Aktivní střelec - dokážeme se bránit?* zabývá myšlenkou prevence před útoky aktivních střelců. Zmiňuje skutečnost, kdy útok proběhne na veřejných místech - kavárnách, obchodních centrech, veřejných prostranstvích atp. Pro tyto případy neexistuje univerzální postup ochrany. Není možné, aby vedoucí provozoven upozorňovali každého hosta na to, jak se chovat při mimořádné události. Plocek se dále věnuje místům s určitým režimem vstupů, specificky školním zařízením, úřadům. V těchto objektech může být zřízen režim vstupu jen pro konkrétní osoby (turnikety, čipy, dozor u vchodu do budovy), důsledně oddělovat prostory, které využívá široká veřejnost (jídelsna, knihovna), lze využít proceduru lock-down⁹, vhodné je průběžně nacvičovat chování v podobných situacích. Plocek upozorňuje, že naprostá většina útočníků si svůj čin plánuje a je k němu odhodlána natolik, aby si přístup do budovy zjedнала násilím. Pořízení kamer, turniketů a čipů do škol tedy z hlediska ochrany před aktivními střelci hodnotí jako nepříliš přínosné. [70]

Ochranou měkkých cílů se zabývá Koncepce ochrany obyvatelstva. Koncepce nastiňuje vytvoření spolehlivého systému, který by nastavil komplexní řešení celé problematiky ochrany měkkých cílů v oblasti vnitřní bezpečnosti. Tento systém by vyžadoval spolupráci napříč celou státní správou při důsledném respektování gescí stanových právními předpisy. Uvažuje se i o zařazení objektů, označovaných jako měkké cíle, do kategorie objektů dotčených požadavky ochrany obyvatelstva. Jako důležitý aspekt ochrany měkkých cílů Koncepce zmiňuje i prevenci. Do té by měla být zahrnuta široká veřejnost (výuka na školách, cvičení IZS, povinnosti pro právnické, podnikající fyzické

---

⁸ Druhý dodatek je nejkratším dodatkem ústavy Spojených států. Říká se v něm, že lidé mají právo vlastnit zbraně a vytvářet milice. Toto právo nesmí být občanům upíráno na státní ani federální úrovni.

⁹ Procedura spočívá v ochraně studentů přímo v učebnách. Při útoku je např. rozhlasem vyhlášen kód, který vybízí učitele k uzamčení tříd. Nebezpečí pro praxi spočívá ve finanční nákladnosti (pořízení kvalitních dveří, silných zdí), je nutné se zamyslet i nad požární bezpečností, mohl by nastat případ, kdy si učitel v panice splete signály a místo zahájení evakuace uzamkne žáky ve třídě.

a fyzické osoby apod.). [71] Příkladem reakce na proběhnuvší útoky může být osazení vjezdů na náměstí betonovými zátarasy, smíšené hlídky policie a armády v ulicích, nákupních centrech a na dopravních uzlech.

8 ZÁVĚR

V diplomové práci jsme se sledovali teroristické útoky v období let 2006 až 2016 v EU. Popsali jsme průběh tří útoků (Anders Breivik, Charlie Hebdo, Ali David Sonboly). Důsledně jsme analyzovali útoky provedené střelnými zbraněmi. Připravili jsme přehled všech těchto útoků. Na základě analyzovaných dat jsme vytvořili mapy četnosti teroristických útoků.

Zabývali jsme se tzv. novou zbraňovou legislativou. Porovnávali jsme původní zákon 119/2002 Sb., návrh zákona i konečnou variantu zákona 229/2016 Sb. Zpracovali jsme SWOT analýzu změn, které přinese směrnice (EU) 2017/853, kde jsme vyzdvihli silné a slabé stránky, příležitosti i hrozby. Evropská komise ve směrnici navrhuje zvýšit kolektivní bezpečnost na úkor omezení práv jednotlivých občanů.

Bohužel nám nezbývá než konstatovat, že absolutní bezpečí neexistuje. Musíme počítat s tím, že se terorismus týká nás všech. Nadále bude nutné, abychom se připravovali na možné útoky. Je otázkou, jak se k otázce prevence široké veřejnosti postaví vláda.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BIS - Bezpečnostní informační služba České republiky

ČR - Česká republika

EU - Evropská unie

GTD - Global Terrorism Database

IRA - Irská republikánská armáda

IED - improvizované výbušné systémy

IS - Islámský stát

ISI - Islámský stát v Iráku

ISIL - Islámský stát v Iráku a Levantě

NVS - nástražný výbušný systém

Směrnice - Evropská směrnice o zbraních

START - National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism

Strategie - Bezpečnostní strategie 2015

TE-SAT - Terrorism Situation & Trend Report

USA - Spojené státy americké

Zákon - zákon 229/2016 Sb.

Zákon o zbraních - zákon 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] CORTE IBÁÑEZ, Luis de la. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009. Historie (Academia). ISBN 978-80-200-1724-6.
- [2] PROCHÁZKOVÁ, Dana. 2014. *BOJ PROTI TERORISMU Projekt EU: Improving Security by Democratic Participation - ISDEP*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta dopravní, 2014. str. 200. ISBN 978-80-01-05568-7.
- [3] PIKNA, Bohumil. *Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled)*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-615-6.
- [4] SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5288-8.
- [5] JANOŠEC, Josef. *O terorismu: pro pracovníky bezpečnostního systému*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-097-5.
- [6] *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: Svojtka & Co., 2001. ISBN 80-7237-340-4.
- [7] MIKA, Otakar J. 2003. *Současný terorismus*. 1. vydání. Praha: TRITON, 2003. str. 92. ISBN 80-7254-409-8.
- [8] EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-540-0.
- [9] HOBSBAWM, E. J. *Globalizace, demokracie a terorismus*. Praha: Academia, 2009. XXI. století. ISBN 978-80-200-1725-3.
- [10] ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť*. Přeložil Petr DVOŘÁČEK. V Praze: Ikar, 2003. ISBN 80-249-0162-5.

[11] SMOLÍK, Josef, *Psychologie terorismu a metafora schodiště*, Vojenské rozhledy, 2015, roč. 24 (56), č. 3, s. 82–101, ISSN 1210-3292 (tištěná verze), ISSN 2336-2995 (on-line), dostupné z www.vojenskerozhledy.cz.

[12] CENTRUM PRO STUDIUM POLITICKÉHO ISLÁMU. *Islamismus, nebo politický islám?* [online]. 16. 7. 2016 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <http://cspi-cz.blogspot.cz/2016/07/islamismus-nebo-politicky-islam.html>.

[13] HERMANN, Rainer T. *Konečná stanice - Islámský stát?: Selhání státu a náboženská válka v arabském světě*. Praha: Academia, 2016. XXI. století. ISBN 978-80-200-2607-1.

[14] SVOBODA, Vladislav. *Terorismus: Evropo, zameť si před vlastním prahem! Ale...* [online]. 10. 10. 2016 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://vladislavsvoboda.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=546153&setver=touch>

[15] TE-SAT 2012: *EU Terrorism Situation and trend report*. Haag: European Police Office, 2012. ISBN 978-92-95078-23-9.

[16] HECHT, Emmanuel a Pierre SERVENT, ed. *Krvavé století 1914-2014: dvacet válek, které změnilý svět*. Přeložil Bořek NEŠKUDLA. V Praze: Vyšehrad, 2015. ISBN 978-80-7429-630-7.

[17] HALLER, Christian. *Bojoval jsem proti Islámskému státu*. Přeložil Ladislav ŠENKYŘÍK. Praha: Vyšehrad, 2016. ISBN 978-80-7429-747-2.

[18] PRCHALOVÁ, Dana. *Příčiny, záminky, strategie a metody globálního terorismu* [online]. Praha, 2016 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: <http://theses.cz/id/yml3lx/>. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Fakulta biomedicínského inženýrství.

[19] IPT NEWS. *The Threat from Radical Islam: A Transition from Physical to Virtual Caliphate*. *The Investigative Project on Terrorism* [online]. 28. 11. 2017, 11 [cit. 2018-03-31]. Dostupné z: <https://www.investigativeproject.org/documents/-testimony/408.pdf>

[20] DIRECTORATE-GENERAL FOR COMMUNICATION (EUROPEAN COMMISSION). *The EU and The Migration Crisis* [online]. 10. 11. 2017 [cit. 2018-

02-04]. DOI: 10.2775/330525. Dostupné z: <https://publications.europa.eu/en/-publication-detail/-/publication/e9465e4f-b2e4-11e7-837e-01aa75ed71a1/-language-en>.

[21] CENTRUM PRO STUDIUM POLITICKÉHO ISLÁMU. *Složení imigrantů a předpoklady pro jejich integraci v Evropě* [online]. 21. 11. 2015 [cit. 2018-02-4]. Dostupné z: <http://cspi-cz.blogspot.cz/2015/11/slozeni-imigrantu-predpoklady-pro.html>.

[22] TE-SAT 2015: *EU Terrorism Situation and trend report 2015*. Haag: European Police Office, 2015. ISBN 978-92-95200-56-2.

[23] ODBOR AZYLOVÉ A MIGRAČNÍ POLITIKY, ed. *Azyl: Dublinský systém. Ministerstvo vnitra: Dublinský systém* [online]. 2017, 28. srpna 2017 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/dublinsky-system.aspx>

[24] BECK, Ulrich. *Riziková společnost: na cestě k jiné moderně*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. Post (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-32-6.

[25] POLICY PAPER – INSTITUT PRO POLITIKU A SPOLEČNOST. *MIGRAČNÍ KRIZE: leden – březen 2017* [online]. Duben 2017 [cit. 2018-02-04]. Dostupné z: http://www.politikaspolecnost.cz/wp-content/uploads/2017/04/S%C3%A11_-IPPS-Migra%C4%8Dn%C3%AD-krize-2017-I.pdf.

[26] Kolektiv autorů. 2015. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015. str. 23. ISBN 978-80-7441-005-5.

[27] *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru*. Brno: Tribun EU, 2014. ISBN 978-80-263-0721-1.

[28] EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*. 2., dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1790-9.

[29] BAKKER, Edwin a Beatrice DE GRAAF. *Lone Wolves How to Prevent This Phenomenon?: Expert Meeting Lone Wolves November 2010*. In: *International Centre for Counter-Terrorism – The Hague* [online]. Hague, 2010 [cit. 2018-03-08]. Dostupné z: <https://icct.nl/event/expert-meeting-lone-wolves/>.

[30] MINISTERSTVO VNITRA. 2013. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013*. Praha, Česká republika, 2013. Strategie. UV ČR ze dne 20. března 2013 č. 200, [Citace: 21. 2. 2018.] Dostupné na: <http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-454055.aspx>.

[31] THE SOUFAN GROUP. 2015. *Foreign Fighters in Syria and Iraq - An Updated Assessment of the Flow of Foreign Fighters into Syria and Iraq*. New York, 2015. str. 25. [Citace: 26. 1. 2016] Dostupné na: <http://soufangroup.com/foreign-fighters/>.

[32] *TE-SAT 2014: EU Terrorism Situation and trend report 2014*. Haag: European Police Office, 2014. ISBN 978-92-95078-87-1.

[33] ŠŤASTNÝ, Jiří. *Útočí osamělí vlci? Proti novému postupu teroristů téměř není obrana*. Lidovky.cz [online]. 21. 12. 2016 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/utoci-osameli-vlci-proti-novemu-postupu-teroristu-temer-neni-obrana-1jh-/zpravy-domov.aspx?c=A161221_084724_ln_domov_sij.

[34] WILKINSON, Paul. *Terrorism versus Democracy: The liberal state response*. Third edition. Oxford: Routledge, 2011. ISBN 978-0-415-58800-3.

[35] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Gangy: vězeňské, pouliční a motorkářské*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0377-5.

[36] WARNER, Bill. *Hadisy: Mohamedova sunna*. Brno: CSPI International, 2015. ISBN 978-80-88089-23-0.

[37] Profile: Anders Behring Breivik. In: *BBC News* [online]. 12. 4. 2011 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-14259989>

[38] BERWICK, Andrew. *2083 - A European Declaration of Independence* [online]. London, 2011 [cit. 2018-02-07]. Dostupné z: https://fas.org/programs/tap/_docs/-2083_-_A_European_Declaration_of_Independence.pdf.

[39] CHYTRA, Ondřej. *Analýza a komparace případových studií incidentů "osamělých vlků" - shody a rozdíly*. Praha, 2016. Bakalářská práce. Policejní akademie ČR, Fakulta bezpečnostně právní, katedra kriminální policie.

- [40] *Anders Behring Breivik Biography* [online]. 2016 [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: <http://www.biography.com/people/anders-behring-breivik-20617893#attack-on-oslo>.
- [41] *Anders Behring Breivik*. Novinky.cz [online]. [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <https://tema.novinky.cz/anders-behring-breivik>.
- [41] *Norway terror attacks: Anders Breivik changes his name to Fjotolf Hansen*. BBC News [online]. 10. 6. 2017 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-40233702>.
- [42] *Charlie Hebdo: WHO IS CHARLIE HEBDO?; History* [online]. 2018 [cit. 2018-02-08]. Dostupné z: <https://charliehebdo.fr/en/>.
- [43] *European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2016*. Haag: European Police Office (Europol), 2016. ISBN 978-92-95200-68-5.
- [44] *Charlie Hebdo: Gun attack on French magazine kills 12*. In: BBC News [online]. 7. 1. 2015 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-europe-30710883>.
- [45] HENDL, Jan. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. Páté, rozšířené vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN isbn978-80-262-0981-2.
- [46] *TE-SAT 2007: EU Terrorism Situation and Trend Report 2007*. Den Haag: Europol, 2007.
- [47] *TE-SAT 2008: EU Terrorism Situation and trend report*. Den Haag: Europol, 2008. ISBN 978-92-95018-73-0.
- [48] *TE-SAT 2009: EU Terrorism Situation and trend report*. Den Haag: Europol, 2009. ISBN 978-92-95018-74-7.
- [49] *TE-SAT 2010: EU Terrorism Situation and trend report*. Den Haag: Europol, 2010. ISBN 978-92-95018-80-8.
- [50] *TE-SAT 2011: EU Terrorism Situation and trend report*. Haag: European Police Office, 2011. ISBN 978-92-95018-86-0.

[51] *TE-SAT 2013: EU Terrorism Situation and trend report*. Haag: European Police Office, 2013. ISBN 978-92-95078-76-5.

[52] *European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2017*. European Union Agency for Law Enforcement Cooperation 2017, 2017. ISBN 978-92-95200-79-1.

[53] National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (START). (2016). *Global Terrorism Database* [Data file]. Retrieved from <https://www.start.umd.edu/gtd>.

[54] Odbor vnitřní kontroly Policejního prezidia ČR. *ZÁVĚRY ŠETŘENÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V UHERSKÉM BRODĚ*. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2018, 31. 3. 2015 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/zavery-setreni-mimoradne-udalosti-v-uherskem-brode-ppt.aspx.

[55] *Souhrnná zpráva Ministerstva vnitra o postupu řešení mimořádné události v muničním areálu Vrbětice: Pro mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konanou dne 12. prosince 2014*. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2018, 2014 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/souhrnna-zprava-k-situaci-ve-vrbeticich.aspx.

[56] *Strelec zabil v Devínskej sedem ľudí a potom aj seba*. In: *SME Bratislava* [online]. SME, 2010, 30. 8. 2010 [cit. 2018-04-21]. Dostupné z: <https://bratislava.sme.sk/c/5526340/strelec-zabil-v-devinskej-sedem-ludi-a-potom-aj-seba.html>

[57] STRAKA, Bohumil. *Směrnice EU o zbraních dále přitvrzuje po teroru v Bruselu*. Českomoravská myslivecká jednota [online]. [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.cmmj.cz/Aktuality/Aktuality/Smernice-EU-o-zbranich-dale-pri-tvrzuje-po-teroru-v.aspx>.

[58] *Security magazin: Nedomyšlený návrh evropské směrnice o zbraních* [online]. SECURITY MEDIA, 2016, 22. ročník (2.) [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/zpravy/-1404050926.html>.

[59] *D-FENS: Evropská směrnice o zbraních – fakta a mýty* [online]. 2017 [cit. 2018-04-21]. Dostupné z: <http://dfens-cz.com/evropska-smernice-o-zbranich-fakta-a-myty/>.

[60] *EU posiluje kontrolu nabyvání a držení palných zbraní*. Evropská rada Rada Evropské unie [online]. 2017, 25.4.2017 [aktualizace 1.2.2018] [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/04/25/control-acquisition-possession-weapons/>.

[61] *Analýza možných dopadů revize směrnice 91/477/EHS o kontrole nabyvání a držení střelných zbraní*. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2018 [cit. 2018-04-21]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/analyza-moznych-dopadu-revize-smernice-o-kontrole-nabyvani-a-drzeni-strelnych-zbrani-pdf.aspx.

[62] VÁLOVÁ, Irena. *Účinnost evropské směrnice o zbraních se zpozdí do roku 2019, vláda analýzu neprojednala*. Česká justice: Nejpřehlednější průvodce českou justicí [online]. 12.10.2017 [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2017/10/ucinnost-evropske-smernice-zbranich-se-zpozdi-roku-2019-vlada-analyzu-neprojednala/>.

[63] NOVÁKOVÁ, Lucie. *Přehled možných dopadů revize evropské směrnice o zbraních*. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2018 [cit. 2018-04-21]. Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/prehled-moznych-dopadu-revize-evropske-smernice-o-zbranich.aspx

[64] Fronte di Liberazione Naziunale di a Corsica (FLNC). *Terrorism Research & Analysis Consortium* [online]. TRAC, 2018 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <https://www.trackingterrorism.org/group/fronte-di-liberazione-naziunale-di-corsica-flnc>.

[65] MCCAULEY, CLARK, and Sophia MOSKALENKO, Benjamin Van Son. 2013. *Characteristics of Lone-Wolf Violent Offenders: a Comparison of Assassins and School Attackers.* *Perspectives on Terrorism*, <http://www.terrorism-analysts.com/pt/index.php/pot/article/view/240/pdf>.

[66] *München-Amokläufer wurde über Jahre hinweg von Mitschülern gemobbt*. DW Akademie [online]. 17.03.2017 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z:

www.dw.com/de/m%C3%BCnchen-amokl%C3%A4ufer-wurde-%C3%BCber-jahre-hinweg-von-mitsch%C3%BClern-gemobbt/a-37998023.

[67] *Gutachter: Bluttat von München war politisch motiviert*. DW Akademie [online]. 03.10.2017 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: www.dw.com/de/gutachter-bluttat-von-m%C3%BCnchen-war-politisch-motiviert/a-40793618.

[68] *Munich shooting: Darknet weapons dealer goes on trial*. DW Akademie [online]. 28.08.2017 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: www.dw.com/en/munich-shooting-darknet-weapons-dealer-goes-on-trial/a-40263154.

[69] GIFFORDS LAW CENTER. *ANNUAL GUN LAW SCORECARD 2017*. Giffords Law Center to Prevent Gun Violence [online]. [cit. 2018-05-06]. Dostupné z: www.lawcenter.giffords.org/scorecard/.

[70] PLOCEK, Jaromír. *Aktivní střelec - dokážeme se bránit?*. 2016. Bakalářská práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Obor Teorie a praxe trestního a správního procesu, Katedra trestního práva.

[71] MV-GŘ HZS ČR. 2013. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. 1. vydání. Praha, 2013, . str. 75. ISBN 978-80-86466-50-7.

SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Pyramida potřeb.....	22
Obrázek 2 - Grafické znázornění počtu útoků v mapě.....	48
Obrázek 3 - Množství útoků podle států	49
Obrázek 4 - Grafické znázornění počtu útoků v mapě (střelné zbraně)	58
Obrázek 5 - Množství útoků podle států (střelné zbraně).....	58

SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ

Graf 1- Žadatelé o azyl v EU podle pohlaví a věku, 2014	20
Graf 2 - Počet uskutečněných teroristických útoků.....	41
Graf 3 – Počty útoků podle ideové motivace	42
Graf 4 - Počet uskutečněných teroristických útoků a jejich obětí.....	45
Graf 5 - Počty útoků podle zemí	47
Graf 6 - Počet uskutečněných teroristických útoků střelnou zbraní.....	50
Graf 7 - Přehled útoků za rok 2009	51
Graf 8 - Přehled útoků za rok 2015	52
Graf 9 - Počty útoků střelnou zbraní podle ideové motivace	53
Graf 10 - Terče teroristických útoků střelnou zbraní, 2010	54
Graf 11 - Terče teroristických útoků střelnou zbraní, 2015	55
Graf 12 - Počet teroristických útoků střelnou zbraní, počty obětí.....	56

SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 - Příklad matice SWOT analýzy	39
Tabulka 2- Přehled útoků podle ideové motivace	54
Tabulka 3 - Teroristické útoky s největším počtem obětí (r. 2015, 2016).....	57

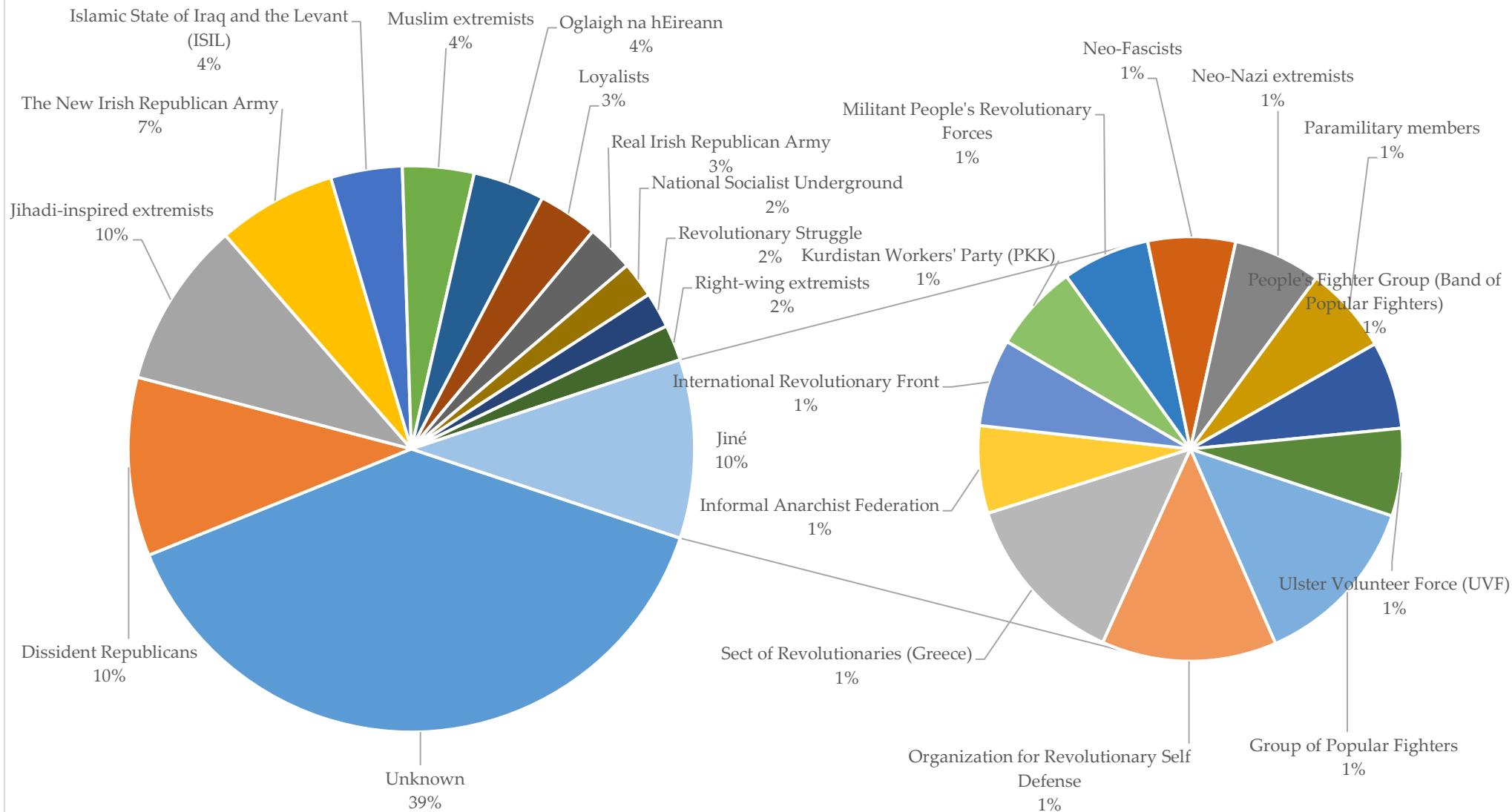
SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - Původci teroristických útoků

Příloha č. 2 - Výčet teroristických útoků střelnou zbraní v období 2006 - 2016

Příloha č. 3 - Popis existujícího právního stavu v oblasti zbraňové legislativy

Původci teroristických útoků

Příloha č. 2 - Výčet teroristických útoků střelnou zbraní v období 2006 - 2016

Datum	Stát	Město	Původce	Mrtví	Zranění
9.2.2006	Francie	Ghisonaccia	Neznámý	0	0
4.3.2006	Francie	Neznámý	Fronta pro osvobození Korsiky	0	0
4.4.2006	Německo	Dortmund	National Socialist Underground	1	0
4.4.2006	Irsko	Maas	IRA	1	0
6.4.2006	Německo	Kassel	National Socialist Underground	1	0
22.4.2006	Francie	Coti Chiavari	Fronta pro osvobození Korsiky	0	2
17.9.2006	Norsko	Oslo	Anti-Semitic extremists	0	0
25.4.2007	Německo	Heilbronn	National Socialist Underground	1	1
28.8.2007	Francie	Linguizzetta	Neznámý	0	0
30.8.2007	Španělsko	Orio	ETA	0	0
7.11.2007	Finland	Tuusula	Neo-fašisté	9	13
8.11.2007	Velká Británie	Londonderry	Real Irish Republican Army	1	0
12.11.2007	Švýcarsko	Crissier	Muslimští extremisté	0	1
12.11.2007	Velká Británie	Dungannon	Real Irish Republican Army	0	1
14.11.2007	Francie	Ajaccio	Neznámý	0	0
1.12.2007	Francie	Capbreton	ETA	2	0
9.6.2008	Řecko	Salonika	Neznámý	0	0
26.8.2008	Velká Británie	Craigavon	Neznámý	0	0
3.12.2008	Španělsko	Azpeitia	ETA	1	0
31.12.2008	Dánsko	Odense	Neznámý	0	2
5.1.2009	Řecko	Athens	Revolutionary Struggle	0	1
13.1.2009	Rakousko	Vienna	Neznámý	1	0
3.2.2009	Řecko	Korydallos	Revolutionary Struggle	0	0
3.2.2009	Řecko	Korydallos	Revolutionary Struggle	0	0
7.3.2009	Velká Británie	Antrim	Real Irish Republican Army	2	4
9.3.2009	Velká Británie	Craigavon	Continuity Irish Republican Army	1	0
20.3.2009	Francie	Lyon	Neznámý	0	10
30.3.2009	Velká Británie	Belfast	Irish Republican Extremists	0	0
30.3.2009	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	0
30.3.2009	Velká Británie	Belfast	Irish Republican Extremists	0	0
30.3.2009	Velká Británie	Belfast	Irish Republican Extremists	0	0
30.3.2009	Velká Británie	Belfast	Irish Republican Extremists	0	1
6.4.2009	Francie	Bonifacio	Neznámý	0	0
9.4.2009	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	2
25.4.2009	Řecko	Athens	Neznámý	0	0
24.5.2009	Rakousko	Vienna	Neznámý	0	9
17.6.2009	Řecko	Athens	Sect of Revolutionaries (Řecko)	1	0
27.10.2009	Řecko	Athens	Neznámý	0	7
21.11.2009	Velká Británie	Garrison	Neznámý	0	0
4.1.2010	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	1

12.1.2010	Velká Británie	Ballydownfine	Neznámý	0	1
22.1.2010	Velká Británie	Dunmurry	Neznámý	0	2
24.1.2010	Velká Británie	Crossmaglen	Neznámý	0	0
25.1.2010	Norsko	Oslo	Neznámý	0	1
31.1.2010	Velká Británie	Bessbrook	Neznámý	0	0
9.2.2010	Velká Británie	Lagmore	Paramilitary members	0	1
19.7.2010	Řecko	Athens	Sect of Revolutionaries (Řecko)	1	0
23.10.2010	Velká Británie	Londonderry	Neznámý	0	1
4.11.2010	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	0
18.11.2010	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	1
23.11.2010	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	1
29.1.2011	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	1
2.2.2011	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	1
2.3.2011	Velká Británie	Derry	Neznámý	0	0
9.4.2011	Francie	Creuse district	ETA	0	1
7.7.2011	Velká Británie	Craigavon	Neznámý	0	0
7.7.2011	Velká Británie	Craigavon	Neznámý	0	0
22.7.2011	Norsko	Utoya	Pravicoví extremisté	69	60
11.3.2012	Francie	Toulouse	Muslimští extremisté	1	0
15.3.2012	Francie	Montauban	Muslimští extremisté	3	0
19.3.2012	Francie	Toulouse	Muslimští extremisté	4	0
11.4.2012	Velká Británie	Belfast	IRA	0	1
7.5.2012	Itálie	Genoa	Informal Anarchist Federation	0	1
7.6.2012	Itálie	Turin	Neznámý	0	0
19.6.2012	Francie	Toulouse	Džihádisté	0	1
27.6.2012	Řecko	Athens	International Revolutionary Front	0	0
1.11.2012	Velká Británie	Portadown	The New Irish Republican Army	1	0
14.1.2013	Řecko	Athens	People's Fighter Group (Band of Popular Fighters)	0	0
5.2.2013	Dánsko	Copenhagen	Neznámý	0	0
17.2.2013	Řecko	Stratoni	Neznámý	0	2
28.4.2013	Itálie	Rome	Neznámý	0	3
16.5.2013	Velká Británie	Lisburn	IRA	0	0
13.6.2013	Irsko	Cork	The New Irish Republican Army	0	1
8.10.2013	Velká Británie	Belfast	The New Irish Republican Army	1	0
10.10.2013	Velká Británie	Londonderry	The New Irish Republican Army	1	0
1.11.2013	Řecko	Athens	Militant People's Revolutionary Forces	2	1
5.11.2013	Velká Británie	Cullyhanna	IRA	0	1
5.12.2013	Velká Británie	Belfast	The New Irish Republican Army	0	0
6.12.2013	Velká Británie	Belfast	Dissident Republicans	0	0
23.12.2013	Velká Británie	Lisnaskea	Dissident Republicans	0	0
30.12.2013	Řecko	Athens	Group of Popular Fighters	0	0
24.5.2014	Belgie	Brussels	IS	4	0
25.5.2014	Řecko	Athens	Organization for Revolutionary Self Defense	0	0

12.6.2014	Francie	Bastia	Neznámý	0	0
29.7.2014	Velká Británie	Londonderry	Dissident Republicans	0	0
15.9.2014	Velká Británie	Ballymagroarty	Dissident Republicans	0	1
6.10.2014	Velká Británie	Belfast	IRA	0	1
20.11.2014	Velká Británie	Londonderry	Dissident Republicans	0	1
12.12.2014	Řecko	Athens	Group of Popular Fighters	0	0
5.1.2015	Velká Británie	Ballemoney	Loyalisté	1	1
7.1.2015	Francie	Port-la-Nouvelle	Neznámý	0	0
7.1.2015	Francie	Paris	Džihádisté	0	1
7.1.2015	Francie	Paris	Al-Káida	12	12
8.1.2015	Francie	Saint-Juery	Neznámý	0	0
8.1.2015	Francie	Le Mans	Neznámý	0	0
8.1.2015	Francie	Paris	Džihádisté	1	1
9.1.2015	Francie	Soissons	Neznámý	0	0
9.1.2015	Francie	Vendome	Neznámý	0	0
9.1.2015	Francie	Paris	Džihádisté	5	3
9.1.2015	Francie	Dammartin en Goele	Muslimští extremisté	2	2
10.1.2015	Francie	Ghisonaccia	Neznámý	0	0
17.1.2015	Velká Británie	Londonderry	Dissident Republicans	0	0
14.2.2015	Dánsko	Copenhagen	Džihádisté	1	2
14.2.2015	Dánsko	Copenhagen	Džihádisté	1	3
17.2.2015	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	1
21.2.2015	Řecko	Lamia	Anarchists	1	0
17.3.2015	Velká Británie	Bushmills	Loyalisté	0	1
19.3.2015	Velká Británie	Ballemoney	Loyalisté	0	1
26.3.2015	Velká Británie	Coleraine	Loyalisté	0	1
19.4.2015	Francie	Paris	Džihádisté	1	0
10.6.2015	Velká Británie	Belfast	Ulster Volunteer Force	0	0
11.7.2015	Německo	Bohlen	Neznámý	0	0
12.7.2015	Německo	Bohlen	Neznámý	0	0
21.8.2015	Francie	Arras	IS	0	3
10.9.2015	Velká Británie	Belfast	Dissident Republicans	0	0
17.10.2015	Velká Británie	Strabane	The New Irish Republican Army	0	0
20.10.2015	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	1
13.11.2015	Velká Británie	Belfast	The New Irish Republican Army	0	1
13.11.2015	Francie	Paris	IS	93	217
13.11.2015	Francie	Paris	IS	19	26
13.11.2015	Francie	Paris	IS	5	24
13.11.2015	Francie	Paris	IS	15	26
26.11.2015	Velká Británie	Belfast	The New Irish Republican Army	0	0
30.11.2015	Velká Británie	Belfast	Neznámý	0	2
3.12.2015	Francie	Ghisonaccia	Neznámý	0	0
4.1.2016	Německo	Dreieich	Neznámý	0	1
7.1.2016	Velká Británie	Belfast	Irish National Liberation Army	1	0
3.2.2016	Francie	Propriano	Neznámý	0	0

3.2.2016	Francie	Propriano	Neznámý	0	0
5.2.2016	Irsko	Dublin	Continuity Irish Republican Army	1	2
14.2.2016	Sweden	Fittja	Džihádisté	0	1
25.2.2016	Velká Británie	Belfast	Irish National Liberation Army	1	0
27.2.2016	Německo	Grafenhainichen	Pravicoví extremisté	0	0
15.4.2016	Velká Británie	Belfast	The New Irish Republican Army	1	0
18.4.2016	Velká Británie	Londonderry	The New Irish Republican Army	0	1
30.4.2016	Velká Británie	Belfast	Dissident Republicans	0	1
9.5.2016	Velká Británie	Belfast	Dissident Republicans	0	1
9.5.2016	Velká Británie	Belfast	Dissident Republicans	0	1
9.5.2016	Velká Británie	Belfast	Dissident Republicans	1	0
15.5.2016	Velká Británie	Londonderry	Neznámý	0	1
16.6.2016	Velká Británie	Birstall	Neo-nacističtí extremisté	1	1
23.6.2016	Nizozemsko	Dodrecht	Strana kurdských pracujících	1	1
29.6.2016	Velká Británie	Carrickfergus	Neznámý	0	1
14.7.2016	Francie	Nice	Džihádisté	87	433
22.7.2016	Německo	Munich	Pravicoví extremisté	10	27
26.7.2016	Francie	Saint-Etienne-du-Rouvray	Džihádisté	3	1
31.7.2016	Řecko	Athens	Organization for Revolutionary Self Defense	0	0
2.8.2016	Velká Británie	Belleek	Dissident Republicans	0	0
1.9.2016	Dánsko	Copenhagen	Džihádisté	1	3
16.10.2016	Velká Británie	Belfast	IRA	0	1
20.10.2016	Velká Británie	Belfast	Dissident Republicans	1	0
13.11.2016	Velká Británie	Ballymoney	Loyalisté	0	1
18.12.2016	Velká Británie	Belfast	IRA	0	1
19.12.2016	Německo	Berlin	Džihádisté	1	0
23.12.2016	Itálie	Milan	Džihádisté	1	1

Příloha č. 3 - Popis existujícího právního stavu v oblasti zbraňové legislativy

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů

- Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E
- Nařízení vlády č. 151/2004 Sb., kterým se stanoví, které střelné zbraně a střelivo je možné z jiného členského státu Evropské unie přepravit na území České republiky bez předchozího souhlasu příslušných orgánů České republiky
- Nařízení vlády č. 338/2002 Sb., o technických požadavcích pro zabezpečení přechovávaných zbraní nebo střeliva a o podmínkách skladování, přechovávání a zacházení s černým loveckým prachem, bezdýmným prachem a zápalkami, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 115/2014 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních
- Vyhláška č. 493/2002 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárničky první pomoci provozovatele střelnice, ve znění vyhlášky č. 254/2007 Sb.
- Vyhláška č. 371/2002 Sb., kterou se stanoví postup při znehodnocování a ničení zbraně, střeliva a výrobě jejich řezu, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 370/2002 Sb., o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva
- Vyhláška č. 369/2002 Sb., kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie

Na nakládání s výbušninami v civilním sektoru v souvislosti s výrobou (laborací), nebo následným zpracováním (delaborací) munice a na nakládání s pyrotechnickými výrobky se pak částečně mohou vztahovat převážně:

- Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů

- Vyhláška č. 99/1995 Sb., o skladování výbušnin, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 102/1994 Sb., kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu v objektech určených pro výrobu a zpracování výbušnin, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 327/1992 Sb., kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při výrobě a zpracování výbušnin a o odborné způsobilosti pracovníků pro tuto činnost, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 84/2013 Sb., o požadavcích na jednoznačné označování výbušnin pro civilní použití
- Zákon č. 83/2013 Sb., o označování a sledovatelnosti výbušnin pro civilní použití
- Zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice)
  - Nařízení vlády č. 208/2015 Sb., o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh

Munice je považována i za „nebezpečnou látku“ ve smyslu právních předpisů upravujících prevenci závažných havárií. Právní úprava v oblasti prevence závažných havárií je představována těmito právními normami:

- Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)
  - Vyhláška č. 225/2015 Sb, o stanovení rozsahu bezpečnostních opatření fyzické ochrany objektu zařazeného do skupiny A nebo skupiny B
  - Vyhláška č. 226/2015 Sb., o zásadách pro vymezení zóny havarijního plánování a postupu při jejím vymezení a o náležitostech obsahu vnějšího havarijního plánu a jeho struktury

- Vyhláška č. 227/2015 Sb., o náležitostech bezpečnostní dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli posudku
- Vyhláška č. 228/2015 Sb., o rozsahu zpracování informace veřejnosti, hlášení o vzniku závažné havárie a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie
- Vyhláška č. 229/2015 Sb., o způsobu zpracování návrhu ročního plánu kontrol a náležitostech obsahu informace o výsledku kontroly a zprávy o kontrole

V rámci českého právního řádu upravuje nakládání s určitými typy zbraní a munice, které podléhají mezinárodním kontrolním režimům, resp. zákazům, též několik zákonů, které mají vůči zákonu o zbraních povahu speciálního právního předpisu. Jde zejména o:

- Zákon č. 305/1999 Sb., o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení, ve znění zákona č. 41/2009 Sb.
- Zákon č. 213/2011 Sb., o zákazu použití, vývoje, výroby, skladování a převodu kazetové munice a o jejím zničení (zákon o zákazu kazetové munice)
- Zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní, ve znění pozdějších předpisů
  - Vyhláška č. 208/2008 Sb., kterou se provádí zákon o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní
- Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Na oblast nakládání se zbraněmi, střelivem a municí mají vliv i další právní předpisy. Mnoho z těchto předpisů se na oblast nakládání se zbraněmi vztahuje pouze v obecné rovině, nebo naopak jen ve specifických a dílčích aspektech.

- Zákon č. 229/2013, o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem), ve znění pozdějších předpisů
  - Vyhláška č. 295/2014 Sb., o členění bezpečnostního materiálu

- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
  - Nařízení vlády č. 282/2013 Sb., o stanovení seznamu stanovených výrobků, podmínek, za nichž lze uskutečnit jejich dovoz nebo přepravu, o stanovení některých podmínek pro určené výrobky, za nichž lze uskutečnit jejich vývoz, a o stanovení náležitostí a vzorů žádostí o udělení povolení a povolení k vývozu
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
  - Vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
  - Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů